

Ыал - аҕатынан

Хамаҕатта нэһилиэгэр быйылгы нэһилиэк күнэ уратытык буолан ааста. Ол курдук, олохтоох дьаһалта олунньу 8 күнү-нээби дьаһалтан элбэх толкуй, кэпсэтии кэнниттэн нэһилиэккэ Аҕа сылын ытарга быһаарыллыбыта.

Онно олохтоох олунньу 25 күнүгэр киэн программалаах бырааһыннык тэриллинэ. «Эркин» эр дьон түмсүүтэ (сал. орто оскуола учуутала, нэһилиэк депутата Р.А. Захаров) сарсыардаттан эр дьон дьарыгын көрдөрөр «Эр киһи — эрэллээх эркин» диэн темалаан бэртээхэй быыстапканы «Чэгиэн этсиин. Туризм», «Тутуу. Тутуу тэриллэрэ», «Бултааһын. Булт тэриллэрэ», «Балыктааһын. Балыктыыр тэриллэр», «Хамаҕатта сүүрүк сылгылар», «Араас онгоһуктар» салааларга арааран туруорда. Быыстапка арыллы-

Олунньу 21 күнүгэр Хамаҕатта «Түһүлгэ» сынньалан киинигэр аҕалар түмсүүлэрэ буолан ааста. Нэһилиэккэ быйыл Аҕа сылын биллэрбиттэр.

Тэрээһин улуустааҕы аҕа түмсүүтүн салайааччыта А.К. Кригоровницын, улуустааҕы дьиз кэргэн отдела, Хамаҕатта олохтоох дьаһалтата, «Эркин» диэн аҕалар түмсүүлэрин көбүлээһининэн буолла. Уопсайа 78 аҕа 10 нэһилиэктэн кытылыны ылла. Тэрээһин ил - сүбэ быһытынан ытылынна. Сыаласорууга: муус устар 7-8 күнүгэр 10 сылга биридэ ытыллар иккис республикатааҕы аҕалар

Хамаҕатта «Түһүлгэ» сынньалан киинигэр «Отец-основа крепкой семьи, семья-основа государства» диэн ааттаах улуус аҕаларын уопсай муньаҕа үрдүк таһымнаахтык ытылынна.

Хамаҕатта нэһилиэгэр быйыл аҕа сылын биллэрбиттэр. Онон киэн хабааннаах үлэ ытыллара бэлиэтэннэ. Муньаҕа уопсайа 78 аҕа кытынна. Партизан, Хатын Арыс, Хамаҕатта, Модут нэһилиэктэрин аҕа сэбиэтин председателлэрэ нэһилиэккэ ыттар үлэлэрин туһунан кэпсээтилэр. Бөлбүдүн араасан, остуол тула олорон эр дьон бэрлэбиттэ ыттарга сөптөөх, дириг ис хоһоонноох хоруйдары биэрдилэр.

Аҕааччыга информация

Нам сэлиэнньэтигэр Н. Рыкунов аатынан киин библиотекаҕа «Центр правовой информации» диэн отдел урут-уруккуттан үлэлиир.

Отдел сүрүн үлэлиир хайысхатынан буолаллар: дьон быраабын көмүскүүр, суут-сокуону кытта диригник билсир анал литератураны нэһилиэнньэни сөптөөхтүк хаачыһы, интернет өнгөтө. Ону таһынан «Консультант +» диэн программанын отдел специализация сокуон өттүнэн нэһилиэнньэ араас ыйытыларыгар хоруй биэриэн сөп. Аҕа саастаах ытык кырдыас-

АҔА СЫЛА САҔАЛАНА

ытыгар Дьокуускай куораттан «СР аҕаларын лигата» түмсүүтүн салайааччы А.И. Габышев, түмсүү толорооччу директора А.И. Стрекаловская, специалист Д.Я. Барашков, «Саха сирэ» хаһыат корреспондента Елена Поточкая ыңырыллан ыалдыт-

таатылар. Нэһилиэккэ дириг суолталаах хамсааһын тахсыбытын биһирээн, сыаналаан бэлиэтээтилэр.

Салгыы түөлбөлөр икки ардыларыгар «Аҕа уонна уол» 6 түһүмэхтээх күрэххэ 5 хамаанда киристэ: «Кытылтан» В.Д.

Дьяконов уолунаан Васялыын уонна Р.А. Захаров уолунаан Дуоланнын, «Харды» түөлбөттөн И.П. Брызгалов уолунаан Айталлыын, «Үрдэлтэн» И.И. Заболоцкай уолунаан Максимынын, «Сайдамтан» ини-бии Афанасий, Проня Степановтар. Бэйэни билиһиннэригэ, ыйытыга хоруйдааһынга Захаровтар, мас суоруутугар Брызгаловтар, мас эрбээһинигэр, хайытыгыгар, сааһылааһынгар Дьяконовтар, биатлонга Заболоцкайдар чорбойдулар. Түмүккэ Заболоцкайдар кыайылаах, Дьяконовтар иккис, Захаровтар үһүс миэстэлэри ылан, улуустааҕы күрэххэ барарга мэктилэннилэр. Күрэхти спортинструктор В.Г. Уодай тэрийэн ыттыт. Ол кэмгэ олохтоох ОДКХ коллектива (сал. Е.Е. Курдин) кутаа оттон улахан олгуйдарга собо миннэ буһаран, саха мааны аһынан кэлбит киһини барытын үөрэ-көтө дэлэччи күндүлээтилэр. Бу түгүһүгэр дьон бөҕө сырытта, ордук эр дьон хото кэлбиттэр.

Нэһилиэк күнүн үөрүүлээх чааһа, Аҕа сылын биллэри «Түһүлгэ» сынньалан киинигэр Өрөгөй ырыанан, баһылык И.Н. Максимов эбэрдэ тылынан саҕаланна. Иван Николаевич Аҕа сылын ытыгы эр дьон статуһун үрдэтигэ, кинилэр ис кыахтарын мунутуурдук арыыгы уонна туһаныгы, аҕалар

II-с съезтерин дьонуннаахтык көрсүүгэ туһуланарын тоһо-олоон эттэ. Аҕалар хас биридии ыал киэн туттар эрэллээх эркиннэрэ, инники кэскиллэрэ буоларыгар былааннаах үлэ барыаһын иһитиннэрдэ, нэһилиэк инники сайдытыгар, олохун онгостуутугар эр дьонго эрэнэрин биллэрдэ.

Нэһилиэк бүтүүн түмсэр дьоро киһэтэтигэр элбэх киһи, бастыг обществениктар араас наҕараадалары туттулар, анал ааттары ылылар. Улуус дьаһалтатын аатыттан баһылыгы экономикаҕа, үпкэ солбуйааччы М.В. Обутова, «Нам улууһа» МТ тыа хаһаайыстыбатыгар уонна урбаанга солбуйааччы Е.Е. Гоголев ыалдыттаатылар, эбэрдэлэрин тиэртилэр. «Эркин» эр дьон түмсүү салайааччыта Р.А. Захаров, нэһилиэк баһылыгы солбуйааччы К.А. Олесов эбэрдэ кытыһан сыллааҕы үлэ былаанын билиһиннэрдилэр. Үөрүүлээх тэрээһин нэһилиэк тэрилтэлэрин холбоһуктаах концеранын түмүктэннэ.

Хас биридии бырааһыннык кытытылааҕар өйдүү-саныы сылдырыгар логотиптаах уруучука, нэһилиэк гербэтэ ойуулаах халандаар, флажок, нэһилиэк «Саҕа саҕахтар» хаһыат олунньу тааҕы нүөмэртэ бэлэх онгоһулунна. «Хамаҕатта — мин дойдум» өйдөбүл өссө күүскэ индэригэр, хас биридии олохтоох киэн туттарыгар чин хардыы онгоһулунна. Хамаҕатта Аҕа сыла саҕаланна.

М.Г. ВИНУКОВА

ИЛ - СҮБЭ ОЛОХТОНО

съезтеригэр улууспуттан чыытылхай, кэскиллээх аҕалар талылыннылар. Бу күнгэ эр киһи оруолун үрдэтии, чөл олохту тутуһуу, улуус общественной олохтор кытыһыны, уол оҕону иитиити, саха итэҕэлин күүһүрдүү, сизери-майгыны тутуһуу, туһаары дьон дакылааттары иһитиннэрдилэр.

Ил - сүбэ иккис аҕарыгар бөлөхтөрө араасан ыйытыктарга эһиэттээтилэр: 1. Эр дьону нэһилиэк общественной олохтор хайдах көбүлүүбүтү?

лэр, мустубут аҕалар бэйэлэрин санааларын үллэһиннилэр.

Түмүккэ, муус устарга буолар II республикатааҕы аҕалар съезтеригэр нэһилиэктертэн делегаттары таллылар, резолюция ылыннылар:

«Энгиэли» хаһыакка «Ыал-аҕатынан» анал рубрика арыллы. Улууска «Аҕа баһылык» куонкурус ытыгытын сыллата тэрийи. Общественнай түмсүүлэр юридической регистрация барытыларыгар үлэни күүһүрдүү. Кусчут күнүн улуустааҕы таһымна таһаары (муус устар 1 күнүгэр Үөдэй нэһилиэгэр). Кэлэр сылга «Улууска Аҕа сылын биллэри» диэн этиини үөрэтэн көрүү. Аҕа статуһун үрдэтигэр үлэни

2. Дьиз кэргэнгэ аҕа статуһун хайдах көтөбүөххэ сөбү? 3. Эппиэтинэстээх төрөппүт хайдах буолуохтааҕы? Оҕону иитиигэ туох кыһалбалары көрсөбүтү? Аҕалар бэйэлэрин көрүүлэрин сырдаттылар.

Улуустааҕы аҕа түмсүүтүн аатыттан Хамаҕатта нэһилиэгин дьаһалтатыгар, дьиз кэргэн отделыгар, бары кытыһыны ылбыт аҕа түмсүүтүн салайааччыларыгар барҕа махтал тылларын тиэртилэр.

Аксинья ТАТАРИНОВА

ытыгы. Соҕотох аҕаларга болҕомто ууруу, биер кэмнээх көмөнү оҕоруу. Эр киһи сахалыы туругун тутууга үлэни ытыгы. Оҕо сынньалан лааҕырдарыгар көлө- илии үлэлэрин сөргүтүү. Оҕону иитиигэ эппиэтинэстээх буолууга, бэйэни сатаан салайыныгыга, үлэҕэ, чөл олоххо үөрэтиигэ болҕомто ууруу. Кыаммат араҕа дьиз кэргэнгэ аһымал акциялары тэрийи. Аҕа үлэлээх, дьарыктаах буолуутугар үлэни ытыгы. Тыа хаһаайыстыбатын үлэлэригэр ыччаты сыһыары, көүлээһин. Аҕалар уопсай муньахтарыгар кирибит этиилэри өрөспүүбүлүкэтээҕи II-с Аҕалар съезтеригэр туруоруу.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

ДЬОННО ТУҔАЛААХ

тарбытыгар, доруобуйаларынан хааччахтаах дьонго аныгы кэм ирдэбиллэн компьютеры баһылыгыра анал куурус тэриллэн үлэлиир.

Билигин туругунаан уопсайа 27 киһи үөрэнэр. Куурус бүтүүтүгэр үөрэнээччилэр компьютер сүрүн программаларын баһылаабыттарын туһунан туоһу сурук ыаллар. Бу үөрэх төлөбүрө суох — буор-босхо.

2016 сыл бүтүүтэ ЦПИ-га «Доступная среда» программанын харахтарынан мөлтөхтүк көрөр дьонго «Кристалл» диэн

тиэкиһи улаатыннанан көрдөрөр аппарат кэлбитэ. Бу аппарака кинигэни ууран баран, экранга улаатыннанан көрөн ааҕарга олус табыгастаах, улахан көмөлөөх.

Нам улуунун нэһилиэктерин, сэлиэнньэтин олохтоохторун, ыалдытыгар Намнааҕы киин библиотекаҕа кэлэн правовой отдел өнгөтүнэн туһанаргытыгар ыңырабыт.

Үлэ бириэмэтэ: бэнидиэннык — бээтинсэ, 9 ч. - 17 ч. диэри.

С.Г. УШНИЦКАЯ,
ЦПИ библиограба

Эрдээх этигэс

ТАКСИ КЫҔАЛҔАТА

Биһиги ыарыһах пенсионердар күн аайы кэриэтэ таксини туһанарбытыгар пенсиябыт уоттан, гаастан ордубута барыта барар.

Соторутааҕыта телевизорга истибитим, оннооҕор хоту улуустарга дэриэбинэ иһигэр 50 солкубай эбит. Куораттан таһаарыт таксилар хайаан да аадырыска тиэрдээхтээхтэр — такси сокуона. Биһиэннэрэ буоллабына, вокзалга түһэрлэр, онтон өссө мөһөөххө дьизэрт кэлэҕин. Аадырыска илдьибэт таксилары лицензияларын дьаһалта төттөрү ылыа этэ. Оччоҕо эрэ ити кыһалҕа быһаарыллыа этэ.

Биһиги, Мымах уулусса олохтоохторо, күһүн-саас Мымахха кириэр суолбутунан олус

эрэйдэнэбит. «Север» маҕаһынтан кириэр суолу сыл аайы нэһилиэнньэ бэйэтэ харчы төлөөн харбыыл тэлэгээн онортубута буолар да, грабийа суох буолан улахан техника өр гыммат. Иллэрээ сыл муньахха «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов Мымахха тахсар суолу грабийа суох онорторуом диэбитэ. Былырын И. Винокуров уул онорбутура да, биһиэхэ тахсар суол эмиз кыайтарбата.

Уулуссаны Р.Е. Окорочов депутат эрдэбинэ уонтан такса сыллааҕыта сырдаппыта умуллан, харанаҕа олоробут. Хаһан уулуссабыт киһи сылдыр буолар?

И.И. САВВИНОВ,
Нам олохтооҕо

Ыйыт-хоруйдуубут Тел: 41-3-32, 41-1-41

Нам сэл. олохтооҕо А.В. Сыроватская:

— Г. Эверстов уулуссаҕа остуолба уотун тоҕо араардылар? Хаһан холбоноруй? Манна «Мичил» оҕо саадын төрөппүттэрэ, коллектива эмиз ыйыталлар.

«Энергосбыт» Дьокуускайдааҕы салаатын Намнааҕы учаастагын инженер-инспектора Р.Р. Авксентьев:

— Нам сэл. уулуссаларын сырдатты дуоҕабара «Ленскэй нэһилиэк» муниципальнай тэриллии кытта түһэрсиллибитэ.

«Ленскэй нэһилиэк» муниципальнай тэриллии юриһа Ю.А. Павлов:

— Нам сэл. Г. Эверстов уулуссатыгар остуолба уота ким балансыгар туура биллибэт буолан, «Энергосбыт» Дьокуускайдааҕы салаатын Намнааҕы учаастага араарыта.

Л.Н. Степанова, Нам сэл. олохтооҕо, эдэр ийэ:

— Оболорбун музейга сыртыттарыахтын баҕарабын. Музейга кирири сыаната хаһы, ханньк күннэргэ үлэлири?

П.И. Сивцев аатынан Намнааҕы историко-этнографической музей директора А.И. Копырин:

— Намнааҕы история уонна этнография музейа бэнидиэнныктэн бээтинсэҕэ диэри сарсыарда 9 чаастан киһэ 5-кэ диэри эбиэтэ суох үлэлиир. Оҕолорго 16 саастарыгар диэри киририэт босхо. Өскөтүн кинилэргэ экскурсия ытыллар түгүнигэр, 1-5 киһиэхэ диэри 150 солк, 5-10 киһиэхэ — 250 солк. 10-15 — 350, 15-30 — 500 солк төлөбүрдээх. Инбэлииттэргэ, тыыл, сэрби бэтэрээннэригэр киририэт босхо. Мань тэҕэ дөтөс, оскуола, техникум, училище оҕолоругар музейнай уруктары ытытабыт, темаҕа сөп түбэһэр документальнай киһилэри көрдөрөбүт.

Сиһилии информацияны mr-namskij.sakha.gov.ru сайтан билсээххитин сөп. Сайаапкалары namskij-musey@yandex.ru туттабыт.

Бэлэмнээтэ Лена НОГОВИЦЫНА

СР правительствотын отчуота

Саха республикатын правительствотын 2016 сыллааҕы үлэтин Уөдэй нэһилиэгэр олунньу 16 күнүгэр отчуоттаата. Бөлүгү СР общественной институттарын тутулуугун сайдытыгар министерствотын министриэ С.М. Гурьева салайда. Сунньунэн отчуоту истэ, дүүллэхэ 56 киһи кэлбит. Отчуоту истэн баран, олохтоохтор элбэх ыйыгыбылар, оруннаах этиилэри биэрдилэр.

Кэпсэтигэ, ыйытыыларга, дүүллэһиигэ 12 киһи кытынна. Ол курдук, П.Е. Федотов миграционной сулууспа туох үлэни ыйытарын, нефть, гаас сыаната тоҕо ыарырын ыйыталаста. Нэһилиэк мыраан аннынааҕы икки суолугар тимири муоста тутуутун туруоруста. Оскуола директора А.И. Барашков оскуолаҕа ситини кэмгэ хонтуруоллуур систиэмэ элбээбитин, сорох уорганнар сэрэппэккэ, бирикээһэ суох кэлэн, ыстарааптаан ааһалларыгар тохтоото. Анатолий Иванович номуо хаһыс да сылын туруорсар боппуруоһун – эдэр специалисттарга, учууталларга уопсай дьизэ тутуутун туһунан санаагын эмиз эттэ. Халаан уута кэлэр түгэнигэр даамбаа ууну ыытар эбэтэр тохтоотор быһыт аанын оҕороллоругар этии киллэрдэ.

А.С. Сысолытина нэһилиэнньэ ууга барарынан сир, уһаайба биэрбэтэр, тутууга көңүл бэриллибэт, бу дыһал хаһан көтүллэрин, 17-с кварталга «Чжода» кытай тутуутун боппу-

Олунньу 17 күнүгэр СР тыатын хаһаайыстыбатын, ас-үөлү политикатын министриин бастакы солбуйааччы Н.И. Дягилева уонна «Нам улууһа» МТ баһылыгы тыа хаһаайыстыбатыгар уонна урбаанга солбуйааччы Е.Е. Гоголев салайааччылаах үһүс бөлөх Таастаах нэһилиэгэр сырытта. Мунньахха 20-тэн тахса киһи кыттыыны ылла.

Олохтоохтор маньык ыйытыктары биэрдилэр:

А. Афанасьева (уһуйаан сэбиэдиссэйэ): Оҕо саадыгар олбур уонна былаһаакка тутулуо дуо?

Л.Г. Атласова (дыһалта үлэһитэ): Спорт саалабыт үлө дьыала чэрчитигэр киирбэккэ, нэһилиэнньэ күүһүнэн үлэҕэ киллэрэргэ күһэллинбит. Республикаттан, улуустан туох көмө баар буолуой? Биһиги оскуолабыт ситэтэ суох, 9 эрэ кылаастаах. Оҕолорбут 9 кылаас кэнниттэн бараллар. Толору 11 кылаастаах оскуола баар буо-

Олунньу 13-17 күннэригэр биһиги улууспутугар СР правительствотын отчуоттуур үс бөлөх кэлэн барда. Бүтэһик отчуот Нам сэлэинньэтигэр буолан ааста. Мунньахха уопсайа 101 киһи кыттыыны ылла.

Сүрүннээн маньык ыйытыылар, этиилэр киирдилэр:

Тутууга: Култуура дьыбарыһа, 120-240 миэстэлээх оҕо саада, М.К. Аммосов палататын, интернат, спортивнай лааһыр хаһан тутулуохтарай? Атын улуустарга урбаанньыттары өйүүр «Бизнес инкубатор» баара буоллар.

Энергетика: Уот линиятын СИП кабельга уларытыы, Салбанна диэри уот линиятын өрөмүөннээһин хаһан ыйытыллыай, үрдүк күүрүүлээх уот линиятыгар турар уһаайбалары көһөрүү у.д.а. ыйытыылар киирдилэр.

ОдьКХ-за: И.Е. Винокуров аатынан уулуссага толору өрөмүөн, Нам 1 №-дээх оскуолатыгар массыыны туруорар сир суоҕа наһаа эрэйдээх.

Социальной харалта: РФ президенын 1992 с. ыам ыйын 5 к. 431 №-дээх уураабынан гаас, уот төлөбүрүгэр элбэх оҕолоох ыалга 30% чэпчэти көрүллүөхтээх.

ЭДЭР СПЕЦИАЛИСТАРЫ ДЬИЭЛИЭХХЭ

руоһа тоҕо тохтообутун, куорат тас өттүнээҕи кыттыы кварталлар санитарнай туруктара мөлтөбүн этэн туран, куорат киин сирдэригэр «общественной туалет» тутуутугар тохтоото. Мань таһынан, Дальневосточнай гектарга биер гааны босхо ылыы туһунан, хантан, хайдах туһанар боппуруоһу ыйытан киэн сэнээриини таһаарда. И.А. Зырянов сылыгы быйыл ыарахан кыстык буолбутун этэн туран, 10-ча ыалга оттиибэтин, атыгы кэлэрэ хайдаһын уонна транспортнай өгө көрүллүө дуо дьизэ ыйыталаста.

М.В. Новгородова элбэх оҕолоохтор уһаайбаларыгар Лесная уулуссага гаас ситимин тардытын, Нам нэһилиэгэр культура дьизитин тутуутун туруоруста. М.С. Никифорова сотовай уонна «Ростелеком» сибээһэ мөлтөбүн ыйда. И.М. Эверстов инбэлиитинэн анал тустаах программанан, социальной өнгөнөн бэриллибит кулгаахха кэтэр аппарата балтараа ыйынан үлэлээбэт буолбутун, мань көһөрөн, уларытан биэрэр аппараттара суоһун иһитиннэрдэ. Маньык курдук доруобуйаларынан хааччактаах дьонно анал сотовай сибээс, телевизор сөптөөхтүк үлэлээбэттэрин эттэ. А.Н. Ядрев правительство үлэтигэр-хамнаһыгар сөптөөх

каадырдары аттаран туруорууга, тэрээһин үлэтигэр тохтоото, сэтинни, ахсынны, тохсуннуу ыйдардааҕы үүт харчытын күн-бүгүнүгэр диэри ылбакка олоролорун таарыйда, тыа хаһаайыстыбатын министерствота үбүлээһини эрдэ, кэммитэн кэмигэр быһаарарын туруоруста, грант ылытыгар үгүс комплекстар тутууларын, сүөһү ылытын онтон да атын хайысханы төһө көдүүстээһин ырытан, ырыҥалаан, толкуйдаан көрөллөрүгэр этии киллэрдэ. Сайылыктарга суол оҕоһуутугар, уот-күөс боппуруоһугар болҕомто ууралларыгар туһаайда. Даамбаны чингэтэн, үрдэтэн кутууну туруоруста. Н.П. Неустроева Тон-бас сайылыгар уот линиятын тардыыта, А.Б. Бережнева тыа хаһаайыстыбатыгар уокка тариф тоҕо үрдүүрүн, ОдьКХ балансыгар кэлбит иһэр ууну ыраастыыр оборудование нэһилиэнньэҕэ үлэлээбэтин, оҕо үүтэ бириэмэтигэр кэлбэтин боппуруос быһытынан туруордулар.

Кирибит этиилэр, ыйытыктар барыта бортокуолга тиһилинилэр. Олохтоохтор правительство отчуотун биһирээтилэр.

Екатерина ЭВЕРСТОВА, Уөдэй

ХАМНАС КЫРА

луон баһарабыт. 3. Кыра нэһилиэк буоларбыт быһытынан, аҕыйах штат көрүллэр. Бэйэбит үлэбит таһынан атын үлэни эмиэ оҕоробут. Эбии штат көрүллэрэ буоллар. Муниципальной тэрилтиилэр учреждениелара кадастровай картаҕа киириэхтээх. Манна республикаттан туох көмө баар буолуой? Кэпсэммэни туруору муостабытын хаһан өрөмүөннүөхтөрэй? Сэлээркэ, бензин, саппаас чаас сыаната тоҕо наһаа үрдүүрү? Сүөһүбүт ахсаана үрдүү туар, биер үлэһит барытын кыйбат эбит. Хамнаһыт кып-кыра.

Почта үлэһитэ: - Айаммар массыына көрүллүбэт. Бэйэм булан докумуоннары илдьэн туттарабын. Интернет ситимэ суоҕа олус эрэйдээх. «Россельхозбанк» 5% кредит биэрэр үһү, ол кырдык дуо? Пенсияҕа тоҕо эбилли көрүллүбэти? 2008

сыллаахха эдэр ыалы дьинэн хааччыыны программаҕа киирбиһит. Дьизэбитин улаатыннараары, толору хааччылыылаах оҕороору гынар буоллахпытна, государствотан өгө көрүллүө дуо? Эдэр специалисттары дьинэн хааччыыны боппуруоһа үгүс нэһилиэккэ турар.

Т.И. Аргунова (оскуола дириэктэрэ): 3-с сылбын массыына көрдүүбүн. Эргэ массыынабыт ГИБДД, ФГОС ирдэбиллэригэр мастерскойбут эппиттээбэттэр. Мастерской тутарга туох өгө баар буолуой? Тоҕо наһаа аҕыйах сахалыы учебник тахсарый? ФГОС ирдэбиллэн спортивнай былаһаакка баар буолуохтаах. Оскуолабыт каартаҕа атын сиргэ турар. Топографической съёмка оҕортороору гыммытым табыллыбата.

Правительство отчуотун нэһилиэнньэ биһирээтэ.

ОЛОНХО ЫҢЫАБЫН НАМҢА ЫҢЫТЫАХХА

Сиргэ-уокка: Ленскэй нэһилиэк Строительнай уулуссатыгар быраһыллыбыт оҕо саадын дьизитин Ленскэй нэһилиэк бас билиитигэр биэри.

Тыа хаһаайыстыбатыгар: Үүт туттарар дьон үлэлэрин киһискэтигэр үлэлиир дьизэ суруллуон сөп дуо? Сылыгы иитиитинэн дьарыктанааччыларга тустаах хамнас, грант ылбыт дьонго салгыы туох эмэ көмө көрүллэрэ буоллар, көлөппүнэ үүнүүтүн тохтоторго туох үлэ

ыйытыллыай?

Сибээскэ: Октябрьскай уулусса 8 №-гэр баар элбэх квартираларга хаарбах дьизэлэргэн «Ростелеком» ситимин көһөрүү.

Үөрэхтээһингэ: Малокомплектнай оскуола статуһун ыларга ханнык докумуон нааданы? Учууталлар хамнастарын оҕо ахсаанынан буолбакка, атын критерийдэринэн көрөргүт буоллар, оскуола иннинээҕи саастаах оҕолор тэрилтэлэригэр медицинскэй үлэһит штатын көрөргүтүгэр.

Арааһынай: Биэрэги бөһөгөтүүгэ ханнык үлэлэр бардылар? 2019 с. ытыгылаахтаах «Олонхо» ыһаабын Нам сэл. ытарга. М.К. Аммосов аатынан музей бэйэтин дойдутугар хаалыахтаах, Дьокуускайга филиал эр курдук буолуохтаах. Гааспыт төлөбүрү олус ыарахан, ый айы төлөөбүтү да иһин, син-биер иэстээх хаалабыт, нэһилиэк олохтоохторун гаас үлэһиттэрин кытта көрсүһүннэрэн өйдөтөр үлэни ытыахха.

Аксинья ТАТАРИНОВА

Кэрэ зйгэтигэр

«ГРАЦИЯ», «РУЧЕЕК» – БАСТЫҢНАР

Ааспыт нэдиэлэ субуотатыгар, олунньу 25 күнүгэр, улуус-пут киини КСК-гар «Радуга-2017» III республикатааҕы үнүкүү турнира ытылыына. Бу хаһыс да сылын биһиги улууспутугар ытыыллар грация уонна спорт быйылгы бырааһынньыгар үнүкүүнү таптааччылар үс куонкуруска («Радуга-2017» спортивной, «Ыҥыраага көңүллээ» отечественной уонна «Радуга-2017» ансаамбылынан үнүкүү бальнай үнүкүүлэригэр) кыттан ким кэрэтик хамсанарын, нарыннык-имигэстик тутарын, бастынтан бастыҥын быһаарыстылар.

Бу бэртээхэй турниры биер дойдулаахпыт 3.П. Винокуров аатынан оҕо искусствотын оскуолатын коллектива (сал. А.С. Афанасьева) бу оскуола педагога Саргылана Семеновна Кудрина бырайыагынан тэрийэн ытта. Хомойуох иһин, быйылгы күрэхтэһиигэ, оскуолаларга карантин биллэриллэн уонна оҕолор тийии бырабылата кытаатан, кыттааччы былырыынгытааҕар аҕыйах. Ол да буоллар бу тэрээһин кыттааччы да, көрөөччү да сүргэтэ

А.А. Софронов), «Күнчээн» (сал. Т.С. Мохова, 1 Хомуस्ताах), «Ретро-Данс» (сал. Л.А. Андреева, Хамаҕатта), «Иэйии» (сал. Н.Ф. Москвитина).

көтөүллэрин, астынарын курдук киһэ хойукка диэри олус тэтимнээхтик буолла.

Бу турнир судуйалаатылар:

— СР культуратын үтүөлээх үлэһиттэрэ: Михаил Захарович Сивцев (кыл. судуйа), «Мозаика» НҮК сал. Любовь Алексеевна Андросова («Ретро-Данс» уулусса 8 №-гэр баар элбэх квартираларга хаарбах дьизэлэргэн «Ростелеком» ситимин көһөрүү.

— СР культуратын туйгуннара: М.С. Соловьева, М.П. Ермалова, А.М. Афанасьева, Ю.З. Алексеев уонна В.Н. Семенов («Тэтим» у.к.с.), И.В. Крылов («Кыталык» у.к.с.).

I. Спортивной бальнай үнүкүүгэ (Амматтан, Уус Алдантан, Мэнэ Ханаластан, Намтан уонна Дьокуускайтан) барыта 80 паара күрэхтэстэ. Манна үс бастакы миэстэни намнар, С.С. Кудрина салайар «Грация» үнүкүүһүттэр пааралара ыллылар: 1 м. — Алена Суздальова, Артур Васильев, 2 м. — Катя Аргунова, Мирослав Дьяконов, 3 м. — Роберта Старостина, Эрсан Потапов.

II. Отечественной бальнай үнүкүү куонкуруһугар инники ааттаммыт улуустар уонна Дьокуускай, Бүлүү куораттарын хамаандалара, барыта 75 паара, күрэхтэстэ.

Биһиги улууспут чиэһин «Ручеек» (сал. Н.Ф. Москвитина, Нам о.о.), «Сандаара» (сал. А.Н. Дьячковская, Партизаннааҕы филиал) «НПК филиала» (сал.

«1+2 Оҕолор» В категориялар: 3 бастакы миэстэни эмиэ Н.Ф. Москвитина салайар «Ручеек» оҕо үнүкүүтүн коллектива ыллылар.

«Юниоры 1+2» В категорияҕа 3 м. Рязанскай (сал. Мохова Т.С., «Күнчээн» о.у.к.).

III-с ансаамбылынан бальнай үнүкүү республикатааҕы куонкуруска 11 ансаамбыл күрэхтэстэ. Отечественнай бальнай үнүкүүгэ «1+2 Оҕолор» бөлөхтөрүгэр: 1 м. — «Ручеек» (сал. Н.Ф. Москвитина), «Ыччат спортивной бальнай үнүкүүгэ: 1 м. — «Огонек» үнүкүү коллектива (ХИФУ, сал. Е.П. Лазарева).

«Хобби» отечественной бальнай үнүкүүгэ: 1 м. — «Кыталык» (Майа), 2 м. — «Виктория-Данс» (Борофон), 3 м. — «Махтал» (Дьокуускай).

Европа бальнай үнүкүүлэригэр: 1 м. — «Виктория-Данс» (Борофон), 2 м. — «Амма ветераннара» (сал. С.А. Дорофеев), 3 м. — «Кыталык» (сал. И.В. Крылов).

Латинской Америка бальнай үнүкүүлэригэр: 1 м. — «Ретро-Данс» (Хамаҕатта, сал. Л.А. Андреева), 2 м. — «Кыталык» (сал. И.В. Крылов).

Күрэхтэһиигэ эрэллээхтик бастаан, бириэстээх миэстэлэри ылан улууспут үгө аатын үрдэпит биер дойдулаахтарбытыгар, оҕолорбутугар махтанабыт, кыйыгытынан эвэрдэлибит! Өссө да үгүс ситиһиллэригинэн бар дьон-нутун өрүү үөрдэ турун!

И. ИВАНОВ

Партизан нэһилиэтин күнэ сыл айы олохтоохтор кэтэһэр тэрээһинэринэн буолла. Ааспыт сыл түмүгүнэн үтүө үлэһит ситиһиилээх дьоммутугар анал ааттары баһылыкпыт А.Н. Зырянов туттарда.

Үүммүт 2017 сыл Бүчүк сылын биллэриллибитинэн, сыл бэлиэтэ Афанасьева Татьяна Прокопьевна, «2017 сыл бастакы оҕото» - Слепцов Петр Петрович, Сидорова Рената дьиэ кэргэтэригэр бэлэх туттарылынылар. 2016 сыл түмүгүнэн сыл бастыгынара буоллулар:

«Сыл бастыг тизэргэнэ» бэлиэни Григорьев Аркадий Николаевич, Ульяна Семеновна ыллылар. «Олох-дьаһах хаһаайыстыбатын үлэһитэ» - Гуляев Иван Семенович, «Сыл бастыг ааҕааччыта» - Зыкова Розалия Васильевна, «Бастыг түөлбэ» - «Парковай» түөлбө салайааччыта Саввинова Джулияна Афанасьевна, «Сыл бастыг үүт туттааччыта» - Петрова Светлана Павловна, «Сыл бастыг бааһынай хаһаайыстыбата», бастыг салайааччыта - Баишев Петр Афанасьевич, «Сыл бастыг общественнай тэрилтэтэ» - ветеран сэбиэтин председателэ Кривошапкина Ольга Иннокентьевна, «Сыл бастыг урбаанньыта» - Неустров Иван Петрович, «Сыл бастыг коллектива» - бэкээринэ коллектива ИП «Эверстова Е.И.», «Сыл бастыг культура үлэһитэ» - Корнилова Анастасия Семеновна, «Сыл бастыг ыччата» - Николаева Ньургустаана Вячеславовна, «Сыл бастыг спортсмена» - Охлопков Дьулустан Иванович, «Сыл бастыг оҕоно иитээччитэ» - «Кустук» оҕо саадын иитээччитэ Протопопова Саргылана Петровна, «Сыл бастыг учуутала» - Гаврильева Вера Николаевна, «Сыл бастыг идэлээҕэ» - фельдшер-лаборант Эверстова Надежда Кирсановна.

Россияҕа Экология сыла биллэрбитигинэн нэһилиекпит Баалла күөлүгэр бырайыак

Никольской нэһилиэгэр ааспыт сыл түмүгүнэн сыл бастыгыгарын чиэстиир «Никольской нэһилиэгин күнүн» үөрүүлээх түгэнэ нэһилиэк саҥа, киэн-куон АКЦ-тыгар аан бастакынан буолан ааста. Бу иннинээҕи икки күннэргэ түөлбэлэр икки ардыларыгар волейболга, теннискэ, канат тартыһытыгар, дартска, көрдөөх старка спортивнай күрэхтэһиилэр буолбуттара. Ол түмүгүнэн түүрт көрүнгө бастаан «Чаран» түөлбө бастакы, «Хоту» түөлбө иккис, «Эрэл» түөлбө үһүс миэстэ буоллулар. Биэчэри нэһилиэк специалиһа О.Н. Кудрина уонна «Күндүл» сыннаалан киин директора Е.Д. Баишева иилээн-саҕалаан ыттылар.

Үөрүүлээх түгэниэн баһылык Р.Е. Ипполитов ээрдэлээн туран, нэһилиэк 2016 сыллаах ситиһиилэрин билиһиннэрдэ. Былыргыны сыл саамай үөрүүлээх түгэниэн саҥа административнай-культурнай киин аһыллыта буолбута. Бу дьиэҕэ билигин дьаһалта, спортивнай саала, «Күндүл» сыннаалан киинэ, почта, библиотека, ФАП буолан түмсөн үлэһит-хамсы олоһолор.

Былырын тупсары сылын Никольской нэһилиэгэ республикатааҕы гранча кириээн 4,5 мөлүйүн ылбыта. Бу үбүнэн спортивнай, оҕо оонньуур площадкалара, суол кытытыгар сабэки кирээдэлэрэ, кирииги саҥа аншла, сыбаалкаҕа барарга суол өрөмүөннэммиттэрэ, тутуллубуттара. Биир үөрүүлээх түгэниэн нэһилиэк библиотека ката модельнай буолбута бэлиэтэннэ. Сыл түмүгүнэн нэһилиэк ситиһиилэрэ: «Лучшее муниципальное образование в сфере спортивного движения» (спорт инструктор Н.К. Герасимова) I ст. диплом, «Лучшее МО в сфере культуры и духовного развития» I ст. диплом, «Лучшее МО в семье и молодежной политике» II ст. диплом, «Лучшее МО в сфере здравоохранения» (ФАП фельдшер Ю.К. Мальцева) II ст. диплом.

Онтон салгыы бастыгынара нэһилиэк дьаһалтатын анал ааттара туттарылынылар. Ол

БАРТЫҤААММЫТ БАСТЫГНАРА

сурулуутугар үөрэнээччилэр айан оҕорбут макеттарын күрээтин түмүгэ биллэриллинэ. Манна 1 миэстэни 5 кылаас (сал. Т.Д. Гуляева), 2 миэстэни 3 кылаас (сал. В.Я. Павлова), 3 миэстэни 7 кылаас үөрэнээччилэрэ Гуляев Айаал, Лукин Ваня ыллылар (сал. М.П. Прокопьева).

Аҕалар форумнарыгар нэһилиекпит талааннаах киһитэ В.П. Жирков ырыата нотаҕа түһэн, фонограммата суруллан, «Аҕаларга албан аат» дьон Нам уллуһун аҕаларын Өрөгөйүн ырыата ылланна.

Аҕа дойдук көмүскээчилэрин күнүнэн П.П. Скрыбин бириһигэр «Үрүг уолан» күрэхтэһии 6-11 кылаастарга 5 түһүмэҕинэн ытылынна. Бу күрэхтэһиини П.П. Скрыбин уолаттара уонна спорт дьиэтин үлэһиттэрэ, биригэ үөрэммиттэрэ, аймахтара, табаарыстара уонна олохтоох дьаһалта көүлүлээһинэринэн ытылынна. Күрэххэ уопсайа 10 уол күөн көрүстэ. Эрийсиилээх 5 түһүмэх түмүгүнэн уһулччулаах кыайы-

лаабынан онус кылаас үөрэнээччитэ Ядреев Валентин ааттанна уонна планшетинан наҕараадаланна. 2 миэстэни тохсус кылаас үөрэнээччитэ Петров Дьулурҕан ылла. 3-үс миэстэҕэ уон бириһис кылаас үөрэнээччитэ Атласов Володя табыста. Биһирэбил бириһии П.П. Скрыбин биригэ үөрэммит табаарыстара Валентин Ядреев туттардылар. Ол күн Петров Дьулурҕан төрөөбүт күнүгэр эбэлээх эһэтэ бэлэх туттардылар. Бу күрэх сыл айытыллыаҕа дьон П.П. Скрыбин улахан уола, күрэхтэһии кылаабынай судьуйата А.П. Скрыбин иһитиннэрдэ, уолаттарга эһиһ өссө бэлэмнээх кэллэллэригэр баҕарда.

Бүчүк лидерэ Т.А. Афанасьева уонна урбаанньыт эдэр дьиэ кэргэн Н.В. Колесова көбүлээһиннэринэн, нэдиэлэҕэ биригэ кыаммат ыалларга бордуукта тиэдьбит. Онон кыра да буоллар, бэйэ-бэйэҕэ көмөлөһүү акцията ытыллыбыта хас да сыл буолла.

П.И. СКРЯБИНА

халыы ат кизэргэллэрэ», бэйэтэ оҕорбут оһуордаах-мандрдаах мас оҕоһуктарын уонна ороннорун хаартыскалара, оҕуруонан, өгнөөх сабынан бысапкаламмыт дьэрэкээн паннолара, В.В. Тимофеева мастан, муостан кыһан чочуйбут, кумааһыттан кырыһан «Талаан тарбах тойуга» оҕоһуктара, А.И. Седалищева оҕуруонан, тириинэн, туйуонан оҕорбут кизэргэллэрэ, оҕо саадын иитиллээччитэ, Аан дойдутааҕы «Мин таптыыр ийэм» дьон уруһуй күрээтин кыайылааҕа, баара-суоҕа бэс саастаах Колмогорова Алисия «Пластилиновые фантазии» үлэлэрэ, Т.Д. Терешкина «Никольский айылҕатын кэрэ көстүүлэрэ» фото-быстапка олохтоохтор, ыалдьыттар биһирэбиллэрин ыллылар.

Маны таһынан «Дьикти дьарык» дьон быстапкаҕа нэһилиэк кэрэ ангардара араас темалаах коллекциялара туруорулулар. А.А. Винокурова горох ойуулаах иһиттэри, туттар маллары, ыскаатарыгар, түннүк сабытыгар тийи, А.Е. Нератова уонна Р.П. Леонтьева араас өгнөөх, көрүгнээх баангалары, В.С. Винокурова 60-с сыллартан муспут элбэх ахсааннаах откриткалар комплекстарын, «Веснянка» оҕо саадын үлэһиттэрэ сиздэрэй дьүһүннээх былааттары мунньаллар эбит. Түмүккэ нэһилиэк ааспыт сыл таһаарылаах үлэлэрин, ситиһиилэрин бэлиэтээн уонна махтанан туран, баһылык Р.Е. Ипполитов тэрилтэ салайааччыларыгар бочуоттаах грамоталары, актыбыстыгарыгар махтал суруктары үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттартаата.

Улэни өрө тутар Никольский олохтоохтору үүммүт 2017 сылга үүнэ-сайда турарга иннилэригэр эрэллээх, кэрэни эрэ баҕа санаа оностон тарбастылар.

Е.Р. КОЛЕСОВА, библиотекарь

МОДУККА ДЬОРО КҮН

Нам уллуһун Модут нэһилиэгэ 2017 сылга сурукка кирибитэ 385 сылынан былааннаах үлэлэр бара тураллар. Ол чэрчитинэн олунньу 24 күнүгэр сарсыардаттан саҕалаан саха таҥаһыгар, иһигэр анаан быстапка, маастар-кылаас, төгүрүк остуол уонна шоу-дефиле буолла. Манна Модуттан төрүттээх Зоя Христофорова, Авдотия Гаврильева, Намтан Клавдия Кутукова, Хатырыктан Евдокия Слепцова уонна ыччаппыт Дьокуускайтан Ольга Неустроева, Намтан Надежда Мальцева, I Хомуस्ताахтан Елена Никитина кэлэн кытыннылар, дьобурдарын көрдөрөн, сүбэ-ама биэрдилэр.

Олохтоохтор да хаалсыбатылар. Нэһилиэк уран тарбахтаахтара, талба талааннара бэйэлэрин үлэлэрин быстапкаҕа туруордулар, шоу-дефиле көрдөрдүлэр. Бу күн нэһилиэк дьахталлары «Дьүөгэллилэр» түмсүү, Альбина Аргунова салалтатынан, Модут нэһилиэгин эмблематын кыбытык тигинэн улахан көбүөр онорон баһылыктарыгар Петр Григорьевичка бэлэх ууннулар. Түмүккэ Татьяна Ивановна Евсеева, Нам уллуһугар «Оһуохай» түмсүү салайааччыта, оһуохайы тардан кэбистэ. Сахалыы куттаах күнү өссө ситэрэн, хоторон биэрдэ.

Бу тэрээһини сүрүннээн Модут нэһилиэгин библиотекатын сэбиэдиһсэйэ Мария Ивановна Шапошникова сүүрэн-көтөн тэрийдэ. Киниэхэ уонна тэрээһингэ кытытыгыттарга нэһилиэк олохтоохтору уонна баһылык Петр Григорьевич махталлары биллэрдиэр.

В.Д. ПОПОВА, СР культурын туйгуна, Саха сирин киинэ ситимин ветерана

ОЛОХПУТУН САЙЫННАРААЧЧЫЛАР

2016 сыл түмүгүнэн нэһилиэк общественнай тэрээһиннэригэр, тьаа хаһаайыстыбатыгар, социальнай-экономическай сайдытыгар, культура уонна спорт эйгэтигэр үрдүк көрдөрүүнү ситиспит бастыгтан бастыгынара, кыайылаахтарга номинация туттарыта быйыл уон бириһис төгүлүн ытыллылар. Ол чэрчитинэн И.Е. Винокуров үбүлүүйдэх 120 сылын бэлиэтээһингэ сүдү кылааттарын киллэрбит дьонго баһылык бочуоттаах грамотатын, махтал суруктарын уонна сэмэй бэлэхтэрин туттардылар.

Сыл бастыг спортсменнара Л.П. Эверстова, Е.А. Иванов, М.А. Сивцева, Н.М. Жирков, А.А. Павлов, А.С. Тимофеев, Р.Д. Новгородова, С.С. Семенов, Р.Ф. Сивцев, С.С. Осипова, Г.А. Макаров, М.Д. Литвинова, В.И. Соловьев чиэстэннилэр. «Оҕо бастыг тренерэ» - В.С. Стрекаловский, «Бастыг хамаанда» - волейболга эр дьон хамаандата (хап. Гаврил Мальцев), «Ытааччылар бастыг хамаандалара» - нэһилиэк ытааччыларын хамаандата, «Мастерстингэ бастыг тренер» дьон анал бириһии А.А. Собакин ылла.

Ону таһынан «Сыл бастыгынара» номинация кыайылаахтара чиэстэннилэр. «Тьаа хаһаайыстыбатын бордууксуйатын бастыг онорон таһаарааччы» - С.Д. Бочиров уонна И.Р. Винокуров, «Нэһилиэгин историтыгар кылаатын иһин» - В.Е. Васильев — Харысхал, «Меценат» - А.Т. Никифоров, «Биригэ үлэлэһии» - Б.Г. Новгородов, «Көмө иһин» - орто оскуола (дир. Д.И. Ноговицын), «Билинии» - «Солнышко» маҕ. коллектива (сал. С.И. Лукина), «Сыл ситиһиитэ» - М.Г. Сивцева, «Сыл коллектива» - Намнааҕы техникум, «Сыл дьиэ кэргэнэ» - Аппааны олохтоохтору Марфа Петровна уонна Гаврил Алампадьевич Макаровтар.

«Сүдү ааты сүгүү» анал ааты Нам сэл. олохтооҕо Е.П. Винокурова ылла. Кини ааспыт сыл бэс ыйын 9 күнүгэр Илья Егорович Винокуров дьон уолламмыта. «Үтүө дьыала — үтүө холобур» анал аат сэттэ сылгыһыттарыгар, ИП Соловьев А.И. салайааччылаах үлэһир биригээдэҕэ, суопшар уолаттарга туттарылынна. «Нэһилиэк тупсарытыгар кылаатын иһин» номинацияны Хатын

Арытааҕы «Намкоммунтепло-энерго» коллектива (сал. К.А. Алексеев), «Үтүөнү үкстэн, кэрэни кэрэһэ лээн» - Е.С. Николаева, «Сэдэх дьикти дьарык» - В.М. Лыткин, «Бастыг хотуур» - Д.К. Иванова, «Уруулга кэрэ ангар» - Е.А. Соловьева, «Сыл дебюта» - А.А. Герасимова-Сивцева, В.В. Округин, «Өбүгэ үтүө үгэһин үйэтүгэччи» - «Оһуохай» түмсүү сал. Т.И. Евсеева, «Үрдэл» - «Дуорай» эр дьон вокальной ансамбыла (сал. С.Д. Пономарева), «Саҕаны саҕалааччылар, сонуну солооччулар» - «Хатынчаан» звукостудия коллектива (дир. Г.С. Мальцев), «Ыччакка чабылхай холобур» - М.Е. Винокурова, «Ылдьаа ыччаттара» хамсаанын сал., «Үйэлээх ымыһылар» - А.Н. Баишева, «Ивушка» вокальной ансамбыл хормейстера, «Нэһилиэк историтын кэрэһэлээччилэр» - музей коллектива (сэб. А.Х. Христофоров), «Саха фольклорун түстээччи» - В.Н. Сивцева.

«Общественнай тэрилтэ бастыг салайааччыта» - нэһилиэк эр дьонун председателэ М.Б. Герасимов, «Нэһилиэк общественнай олоҕор кыттар бастыг коллектив» - киин балыһа ин-фекционной отделениетын коллектива, «Бастыг общественнай тэрилтэ» - ветераннар уонна пенсионердар сэбиэттэрэ, предс. О.И. Лебедева буоллулар. Үһүс сылын түөлбэлэр икки ардыларыгар ытыллылар күрэх түмүгүнэн анал номинациялары ылан, харчы сертификатынан наҕараадаланылар. Ол курдук, «Молодежная» (сал. М.К. Оконешникова) — 15 000 солк., «АЛРОСА» (сал. Ю.А. Винокурова) — 35 000 солк., «Сандаара» (сал. А.Р. Платонова) — 50 000 солк., «Солнечная» (сал. Л.П. Дедова) — 75 000 солк. Биригээх миэстэҕэ киридилэр: III м. - «Саһарҕа» түөлбө (сал. Л.Д. Максимова) 100 000 солк. сертификат ылла, иккис миэстэни «Чэчир» түөлбө (сал. М.В. Винокурова) 125 000 солк., бастакы миэстэни «Виктория» түөлбө (сал. О.М. Протопопова) 150 000 солк. ыллылар.

Бу ылбыт сертификаттарын түөлбэлэр бэйэлэригэр оҕо оонньуур площадкалары онорууга, тупсарыныаҕа о.д.а. туттуохтара.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

СИТИҤИИЛЭЭХ БУОЛУОХХА

лээх бааһынай хаһаайыстыбата» - М.И. Алексеева салайааччылаах «Истэр» б/х., «Сыл бастыг спортсмена» - Геннадий Черноградский, «Сыл бастыг актыбыһа» - Евгений Олесов, «Сыл бастыг ансамбыла» - «Намына» вокальной ансамбыл, «Сыл бастыг тэлгэһэтэ» - Петр Егорович уонна Елена Васильевна Ивановтар, «Сыл бастыг үөрэнээччитэ» - Алена Алексеева, «Сыл бастыг устудьуона» - Евдокия Титова, «Сыл бастыг депутата» - Н.Ф. Соловьев, «Сыл бастыг сылгыһыта» - И.И. Герасимов.

Нэһилиэк олохтоохторун болдомтотун И.С. Шарапов аатынан сири туһаны музейин уонна библиотека тэрийбит «Никольскийдар талба талааннара» дьон киэн ис хоһоонноох баай быстапка дьон биһирэбили ылла. Ол курдук, Е.Д. Баишева «Алмазная мозаика» дьикти хартыһынара, А.Е. Олесова «Са-

Милиция 100 сылыгар

Биһиги аҕабыт Мохначевский Николай Лонгинович — I олонньу 23 күнүгэр 1926 с. Чурапчы оройуонун Алабар нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Ийэтэ Фекла Петровна (Артемова) Мохначевская Мэнэ Хагалас оройуонун Дьабыл нэһилиэгиттэн төрүттээх этэ. Аҕата Мохначевский Лонгин Петрович сэрии иннинэ эрэ ыалдьан, бу дойдуттан барахтаныт. Биригэ төрөөбүт төрдүө этилэр: убайа Дьэкиим, эдьийиэ Ылдьаана уонна быраата Аччыгыш Ньюкулай. Улахан Ньюкулай, аҕабытын дыоно итинник ааттыыр этилэр, Чыаппара оскуолатын 7 кылааһын бүтэрбит.

Чурапчы көһүүтүгэр түбэхэн, ийэтэ

Чурапчы оройуонун Ворошилов аатынан колхоз чилиэнэ буолан, түөрт оҕотун илдэ Кэбээйигэ көһөрүллүбүтэ. Ордук ыарахан охсуунан 1942 сыллаахха колхозтары хоту оройуоннарга көһөрөр туһунан оччотооҕу Саха АССР правительствотын дьаһала этэ. Онон Чурапчы оройуонуттан 41 колхозу Кэбээйи оройуонугар көһөрөр туһунан дьаһалы оччотооҕу Саха АССР Верховнай Советын секретара Алексеев кэлэн туруорбута.

1944 сыл бэс ыйын 20 күнүгэр биһиги аҕабыт сэриигэ ынгырыллан, тапталлаах дойдутун, алаһа дьээтин көмүскүү барбыта. Кини стрелок-снайпер быһытынан, японцотары утары сэриилэспитэ, уот курааны ааспыт уонна 1950 с. армияттан «За Победу над Японией» диэн мэтээллээх Мэнэ Хагаласка кэлбитэ. Ол кэлэн эдьийин Ульяна Лонгиновна сүбэтинэн Майаҕа милииссийэҕэ үлэли кирибитэ. Оччотооҕу милииссийэ үлэһиттэрэ үксүлэрэ Аҕа дойдуну сэриитин кыттыылаахтара этилэр. Ол

Үөрэх зйгэтигэр

Саха республикатын үөрэҥ министертвота 2016 сылы Эбии үөрэхтээһин сылынан биллэригинэн, санаа атастаһаары бу үһүс ыстатыйаны суруйан эрэбин.

Биһиги улууспутугар бу үлэни-хамнаһы саҕалаабыт уонна бэриниллээхтик үлэлээбит-хамсаабыт дьоммугун ахтан-санаан аастахпытна сатаныһы. Кинилэр үлэлээбит үлэлэрэ үтүө түмүктэрдээҕин бүгүн көрөн-истэн билэбит. Ол курдук, биһиги улууспут оскуолаларыгар оччотооҕу кэмгэ үлэлээн ааспыт учууталларытын буолаллар: И.П. Игнатьев, М.П. Романова, Л.Л. Викторова (Нам 1 №-дээх орто оскуола), Л.П. Павлова (Нам 2 №-дээх), Л.А. Федорова (Арбын), В.И. Кривошапкина, К.В. Бугаева (Көбөкөн), П.С. уонна П.Н. Яковлева (Хатырык), Е.И. Шарина, А.Е. Иванова, Е.И. Сивцева (Модут), Ф.С. Стручков, М.М. Осипова (Бөтүг), И.И. Слепцов, А.А. Винокурова (Хатын Арыы), Н.Н. Аммосова, Р.А. Захаров (Хамаҕатта), Т.Н. Гаврильева, С.Г. Гаврильев (Партизан), А.М. Татаринов, В.П. Яковлева (1 Хомустаах), Н.И. Сивцева, Г.Г. Слепцов (2 Хомустаах), М.Н. Мохначевская, Н.Е. Зырянова, Е.Д. Николаев (Үөдэй).

Кэники көлүөнэлэртэн бэлиэтиэм этэ: М.Е. Иванов, В.В. Стручков, С.И. Пантелов, И.Н. Иванова (Нам 1 №-дээх), Л.Е. Федотова (Нам 2 №-дээх), В.Н. Лукина (Хатырык), С.Г. Слепцов (гимназия), Л.Д. Ушницкая (саха-француз) уода. Бу — эбии үөрэхтээһин декоративно-прикладной искусство хайысхатынан.

Өбөлүрү идэҕэ үөрэтии хайысхаҕа бастакынан үлэни саҕалаабыттары: Н.Ф. Марков, Н.Р. Хойутонов, В.И. Хачиров, кэлин И.Н. Максимов, В.С. Новгородов (автодело), Н. Мохначевский, Л.Л. Решетников (трактороведение), В.В. Попов (электромодель), И.П. Игнатьев (столяр), М.П. Романова, Л. Мальцева (швея), Хатырыкка А.И. Тимофеев (автодело), Көбөкөнгө А.М. Дьяконов

МИЛИЦИЯ ТУЙГУНА

кэмгэ милииссийэ үлэһиттэригэр бэрээдэги көрүү боломуочууа таһынан уопсай куттал суох буолуутун, сэрэхтээх буолуу эмиэ сүктэриллэр этэ быһыылаах. Майаҕа РОВД дьэиэтэ эмиэ Нам киэнин курдук эргэ элбэх салҕааһынаах дьэиэтэ, аҕыях сыллаабыта көтүрүллүбүтэ.

1951 с. биһиги ийэбитинэн, Евдокия Степановналыын ыал буолаллар.

лорго да ыарахан этэ, онон милииссийэ хонтуратын салҕааһыныгар олоҕорбутара. Оно кэлэн аҕабыт милииссийэҕэ үлэтин салгыыр. Кини онно 3 начальника үлэлиир: Скрябин Павел Владимирович, Павлов Михаил Михайлович, Егоров Дмитрий Петрович уонна биригэ үлэлээбит довтоҕоро Тусаков Дмитрий Егоровиһы, Атласов Петр Егоровиһы, Соловьев Семен Дмитриевичи, Юшанов Николай Ильичи, Платонов Роман Анатольевичи ааттатылаахха сөп. 1963 с. бүтүүгэ этээстээх дьэиэлэргэ квартира биэрэн, онно көспүттэрэ.

1973 с. милииссийэ ветеранын бочуоттаах аатын ылан, сынньаланна тахсыбыта. Нам РОВД-гар үлэлээбит кэмнэригэр миэхэ арам үлэтигэр олус бэриниллээх, үлэтин сөбүлүүр да, кыйаар да этэ дьин өйдөбүл хаалбыт. Күүс-уох эр өттүнэн буолбакка, дьонго-сэргэҕэ сөптөөх сыһыан, бэйэ балаһыанньатынан туһанан аһара бары дьин суох буолан, кини үлэтэ-хамнаһа сөпкө сыаналаммыта. Аҕабыт, милииссийэ ветерана, түөһүн «ССРС ИДь энкилэ суох сулууспатын иһин» мэтээл үс степенэ барыта, «Үлэҕэ килбиэнин иһин», «Советский милииссийэ 50 сылынан» мэтээллэр, «Милииссийэ туйгуна» бэлиэ, иккис степеннээх Аҕа дойдуну сэриитин уордданына киэргэтэллэр. Маны таһынан Аҕа дойдуну сэриитигэр Кыайыы 25, 30, 40 сылларынан ылбыт мэтээллэрэ, ССРС Верховнай Советын бочуотунай грамотата, о.д.а. элбэх ахсааннаах грамоталар кини ааспыт олоҕун көрдөрөллөр.

Аҕабыт пенсияга тахсан баран, 1980 с. диэри лесопуунга үлэлээбитэ. Онон үлэли сылдьан «Коммунистической үлэ ударника» бочуоттаах ааты ылбыта. Онтон 1984 с. диэри Нам лесхозугар үлэлээбитэ. Ол да сылдьан, син биир, Нам ОВД-гар таарыйар этэ. 1986 с. ыалдьан олохтон букайынаахтык барбыта.

Аҕабыт Николай Лонгинович ийэ-битинэн Евдокия Степановналыын 6 оҕолоохтор, 16 сиэннээхтэр, 13 хос сиэннээхтэр.

Улахан кыыһа Людмила Николаевна АНДРОСОВА,

СР үөрэҕириттин туйгуна, үлэ ветерана, Мэнэ Хагалас ыгчат оскуолатын директору иитэр-үөрэтэр үлэҕэ солбуйааччы

Киэн туттар дьоммут — биир дойдулаахтарбыт

ААТЫН ИНЭРИЭХХЭ

Нам улуунун Н.С. Охлопков аатынан гимназия учууталлара, үлэһиттэрэ спорт, үлэ ветерана, Саха сиригэр физическэй культураны уонна спордун үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуунун Бочуоттаах олохтооҕо Петр Окочешников үтүө бачымын — 48 сыл энкилэ суох физкультура учууталынан үлэлээбит, олоҕун бүүс-бүтүннүү спорка анаабыт Кириллин Степан Гаврильевич аатын Нам сэлэһинньэтин культурнай-спортивной комплексыгар ингэрэр наадалааҕын өйүүрбүтүн биллэрэбит.

Кини курдук Нам улуунугар өр кэмгэ физкультура учууталынан бэриниллээхтик үлэлээбит киһи суоҕа буолуо. Ол курдук, 1959 сыллаахха Омскайдаахы физкультурнай институту ситиһиллээхтик бүтэрэн кэлиэбиттэн, 2004 сыллаахха диэри, бочуоттаах сынньаланна барыар диэри, Нам 1 №-дээх оскуолатыгар учууталынан үлэлээбитэ. Үгүс оҕону спорка уһуйбута. Степан Гаврильевич олоҕорбут олоҕо, үлэтэ-хамнаһа хас да көлүөнө ыччакка холбур буолбута саарбаҕа суох. Кини үөрэппит оҕолоро — Сахабыт сиригэр, Наммыт улуунун биллэр-көстөр дыоно: Егор Михайлович Ларионов, Александр Иванович Гаврильевич, Гаврил Гаврильевич Местников, Петр Петрович Юшанов, Николай Антонович Гоголев, Семен Дмитриевич Дмитриев, Николай Кириллович Алексеев, Владислав Гаврильевич Ядреев, Сив Петрович Ядреев, Савва Васильевич Колесов, Валерий Романович Кутуков уода.

Степан Гаврильевич иллээх дьык кэргэн аҕа баһылыга этэ, кэргэнинэн Евдокия Федотовналыын 11 оҕоҕо күн сиригэр көрдөрөн, үлэһит оҕортоон, 56 сыл биригэ олонор ааспыттара. Кириллиннэр учуутал династиятын төрүттээбит дьык кэргэн буолаллар. Династия уопсай педагогической ыстааһа — 181 сыл. Уолаттара Алексей Степанович, Степан Степанович улууспут гимназията сайдарыгар олук уурбут дьонтон биридэстэрэ буолаллар. Физкультура учууталынан быһытынан, гимназия үгүс оҕотун чөл олохтоох, сирдээх майгылаах, эр санаалаах буоларга тус холбурдарынан үөрэппиттэрэ, үтүө спортивнай үгэстэри олохтообуттара. Гимназия Алексей, Степан Кириллиннэр ааттары кэриэстээн, сыл ахсын саскы улуустааҕы сүүрүү күрэхтэһитин ыытар.

Маны этэн турган, улууспут, сэлэһинньэбит аатын ааттаппыт, кэрэ-бэлиэ олоҕу олонор ааспыт тумус туттар дьоммут аатын үйэти-тэр сыалтан «Культурнай-спортивнай комплекса С.Г. Кириллин аатын ингэрэргэ» диэн ураты ылыктаах этиини өйүүбүн, үтүө үгэһи олохтообун!

Н.С. ОХЛОПКОВ аатынан гимназия коллектива

Күн-дьыл туруга

ОЛУННЬУ ҮӨРЭБИ ХААЙБАТА

Сүрүн билгэһиппит Тускул этэринэн, олунньу тымныйда диэбит. Кини республика улуустарын кэтээн, ортогон этэрэ оруннаах. Нам улуунугар нэһиликкэ олоҕор оҕонньор кэтээһинэ кырааҕас, бары билэ-битин эридьиэстээһин буолар. Онон биһиги улууспутугар олунньу ый сынаһыар, тыала-буурҕата суох, кыраһалаан ый устата 3-4 см халыҥ хаары эбэн, хаарыт халыҥа 33-34 см буолла. Чугаастааҕы икки сылга сайын ардах түспэккэ, Тааттанан, сүрүннээн, илин энэргэ ардаан сороҕу мөһөйдээтэ, сорох сирдэргэ от үчүгэйдик үүммүтэ. Былырын манна атырдыах ыйын 17-гэр түспүт ардах абыраабыта. Өрүспүт халааннаабакка кытылга от олох мөлтөх этэ. Былырын олунньу 28-29 күннэригэр сарсыарда -41-42 кыраадык тымныйбыт буоллабына, кэлээри турар кулун тутар ый 1-3 күннэригэр -39⁰-38⁰-37⁰, былыта суох саҕалаабыта. Онтон 4 чыһылыаттан -25-17 кыраадык сыманан баран, күн айы былыттаах күннэр этэ. 11 чыһылыаҕа хаар 1 см халыҥнык түһэн, күн айы кыраһалыыр этэ.

Кулун тутар 15-тэн сарсыарда -33-32-31-23 кыраадыска диэри тымныйталаан, ыраас күннэр этэ. Бый 22-тэн халлаан сылыһан барбыта, 23-тэн -7, -3, -10, -21, -23, -6, кулун тутар 25-26 күннэригэр тыал буурҕа этэ. Кулун тутар 31-гэр хаардыыр, халыҥ былыттаах, күнүс +2 кыраадык сылыһан ылбыта.

Дьэ, бу ыйы кэтээн, этэллэринэн, балаҕан ыйыгар сөп түбөһөр дииллэр. Былыр кубулуҕата кулун тутарга дьахтар эргэ барбат, холбоһуу сыбаайбата буолуо суохтаах дииллэрэ. Арыт сыл «кубулуҕата» муус устарга буолааччы курдук. Айылҕа, халлаан уларыгар буоллаҕа буолуо. Бу бэлиэтэммит буолан уонна дьон айылҕаларын анааран көрдүннэр диэн суруйабын. Билигин интернет, ватсап, «Тускул» куйаарбытын кэтээн олоҕорлолор. Барыта этэннэ буоллун.

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл Сыыр с.

ОБОЛОРБУТУГАР ДЫБАРЫАСТА ТУТУОБУН

(трактороведение). Биир кэмгэ повар идэтин эмиэ боруобалаан турабыт, билигин аан дойдуга билибит повар И.И. Тарбахов салалтатынан. Бу кэмнэргэ ОППТ (общественно-полезный производственный труд) диэн оскуолаларга кириэ сылдьыбыта. Ол курдук, гидрофон үүннэриитинэн, мин өйдүүрбүкөн, ордук таһаарылаахтык Көбөкөн оскуола дьарыктаммыта (биология учуутала А.В. Кривошапкина). Үүнээйи үүннэригэ (кыһынны теплица) Нам 1 №-дээх биология учууталлара А.Н. Тимофеева, Е.Н. Габышева. Учебнай производственной мастарыскайдар ордук үчүгэйдик Нам 1 №-дээх оскуолатыттан И.П. Игнатьев, Л.Л. Викторова, С.С. Жирков, Хамаҕатта, В.Д. Новгородов, Е.Д. Николаев, Үөдэй, Ф.С. Стручков, Бөтүг, И.Н. Слепцов, Хатын Арыы, В.И. Кривошапкина, Көбөкөн оскуолалара.

Кэлин УПК (учебной производственной комбинат) директорунан В.Р. Кутуков үлэлээбитэ. Бу тэрилтэ Нам 1 №-дээх оскуола мастарыскайдарын базатыгар аһыллыбыта. Улуус улахан оскуолаларыттан кэлэн үөрэнэллэрэ. Валерий Романович кэлин Нам 1 №-дээх оскуолаҕа 12-с кылаастаах политехнической хайысхалаах оскуоланы тэрийиигэ элбэх сыратын биэрбитэ. Бу оскуолаҕа эбии газооператор, младшай медперсонал идэлэргэ оҕолор үөрэнэр буолбуттара.

Улууска эбии үөрэхтээһини сайыннарыы чэрчитинэн, 2001 сыллаахха оҕо технической киинэ аһыллыбыта. 2016 с. Эбии үөрэхтээһин сылынан биллэриллэн, элбэх өрүттээх үлэ ытыгыллан, үчүгэй түмүктэрдээх буолла. Ол курдук, республиканский технической быһыстааҕа улууспут үһүс бириистээх миэстэ-

ҕэ таһыста. Бу өтөрүнэн ситиһиллэбэтэх көрдөрүү. Элбэх сыраалах үлэ түмүгэ буолар. Маныаха бэлиэтигэр бабарыллар, Киингэ күүс-көмө буолбут оскуолалары, чуолаан, улуустааҕы гимназия учууталлара С.Г. Слепцов, И.П. Тихонов, С.Н. Сидоров, М.Е. Иванов, Нам 1 №-дээх, А.П. Сивцев, Түбэ, Ф.С. Стручков, Бөтүг, М.И. Лукин, Хатырык, А.Н. Кутуков, Түбэ, В.Н. Москвитин, саха-французскай уонна улуустааҕы Киин педагогтара В.З. Иванова, Р.С. Рехлясов, И.Н. Суздалов.

2016 с. В.З. Иванова, улуустааҕы киин педагога, 100 тыһ. солк. суумалаах республика баһылыгын грантын ылары ситистэ.

Эбии үөрэхтээһин, улуустааҕы оҕо технической киинэ 15 сылларынан анал программа былаанынан Модут, Бөтүг, Искра, Таастаах оскуолаларыгар маастар-кылаастар, учууталларга семинардар тэрээһиннээхтик ыытылыннылар.

Аны эбии үөрэхтээһин тэрилтэлэрин дьэилэрэ-уоттара бука тын эргэрэн, сорохторо хас уон салҕааһыннанан, онтон улуустааҕы оҕо технической киинэ 15 сыл устата дьэиэттэн дьэиэҕэ көһөн, бэйэтэ бас билэр мунҕуна суох үлэлээн кэллэ. Оҕо дьөһүрүн, талаанын сайыннарар кииннэр улуустарга, син аҕыях да буоллар баар буолан эрэллэр.

Онон оҕолорбут, инники каскиллэрибит, үчүгэй дьэиэҕэ-уокка дьарыктанар кииннэр диэн чурапчылар бачымынарын өйүүбүн. 2019 с. ытыгылар Олонхо ыһаҕар оҕолорбутугар дыбарыаста тутан дьэндэтэн кэбиһиһиҥ.

Василий ТИМОФЕЕВ, үлэ ветерана, Учууталлар учууталлара

Үөрэх зйгэтигэр

2016 сылга Салбаг орто оскуолата төрүттэммитэ 85 сылын туолла. Бу сыллар усталарыгар биһиги үөрэхпит кыһатыгар төһөлөөх элбэх көлүнэ ыччат үөрэнэн-итиллэн, олох киэн аартыгар үктэммитэ буолуой?! Элбэх даҕаны үтүө-мааны учууталлар үлэлээн, кэнчээри ыччаты үтүөбэ-кэрэбэ үөрэтэн, биһиги оскуолабытыттан кынат аннынан үлэһит үтүөлэрэ буолан, республика араас мунуктарыгар үлэлии сылдьаллар.

Сыллар-хонуктар уу сүүрүгүнү аһаллар. Ол ааспыт сыллары анааран көрөр эбит буоллааха, Салбаг бастакы оскуоланы аспыт, туттарыт киһинэн Протопопов Иван Григорьевич (Суруксут Уйбаан) буолар. Кини аҕата Протопопов Киргизэли аҕаар-суруйар, салбагнартан бастакы үөрэхтээх киһи эбит. Онон аҕатын туйабын хатаран, Иван Григорьевич 1925 сыллаахха үөрэбэ суох улахан дьону үөрэтэр ликбезтэри аһыталаан, оскуола аһылларыгар бастакы сэбиэт дьаһалынан, дьэйтэн хотону арааран, ыраас олох иһин күөстээх үлэлэр ытыллыбыттар. Протопопов Иван Григорьевич быһаччы көүлээһининэн, саҥа оскуола дьэитин маһын кэрдийи, суоруу саҕаламмыт. Ити курдук, үлэ тэттимнээхтик ытыллан, 1932 сыл күһүнүгэр оскуола дьэитэ үлэбэ кирибитэ.

Учууталларынан И.Г. Протопопов, Н.И. Протопопов, Д.С. Протопопов, И.Н. Протопопов үлэлээбиттэр Хомойух иһин, Иван Григорьевич Протопопов уһун, ыарахан ыарытыттан 1935 сыллаахха өлбүт. 1931-1946 сс. Салбаг оскуолатын Протопопов Иван Григорьевич (Суруксут Уйбаан), Соловьев Иван Михайлович, Анисимов Василий Васильевич

ҮӨРЭХ-БИЛИИ ААРТЫГЫНАН

вич салайбытара. Бу кэнниттэн араас сылларга Салбаг оскуолатын салайбытара: Дорозеев Михаил Николаевич, Татариннов Иннокентий Афанасьевич, Пестеров Афанасий Семенович, Бурнашева Тамара Ивановна, Ушнищкая Феврония Дмитриевна, Эверстов Василий Васильевич, Протопопов Иван Николаевич, Эверстов Егор Елисеевич, Габышева Екатерина Петровна, Кривошапкина Анна Егоровна, Зверев Семен Сергеевич, Сивцев Роман Гаврильевич, Винокурова Наталья Борисовна.

Эверстов Василий Васильевич туруорсуутун ылынан, ССКП райкомун бастакы секретара Платонов Степан Николаевич республика правительствотыгар туруорсан, саҥа оскуола тутуутун быһаарсыбытара. Онон чинчийэр үлэтэ уонна бырайыага онһулан, 1974 сылтан оскуола тутуутун үлэтэ саҕаламмыта. Очотоҕоу совмин солбуһааччы председателэ Охлопков Николай Семенович тууга улахан көмөнү оҕорбута. Директор-баш Эверстов Василий Васильевич саҥа оскуолабыт үлэбэ кириитигэр сүҥкөн кылаатын килэрбитэ. Кини быһаччы дьаһа-

лынан, дьону түмэр дьобурунан тутуу үлэтэ түмүктэнэн – Улуу Өктөөп 60 сылын көрсө үөрүүлээх быһыыга-майгыга оскуолабыт дьэитэ үөрэнээччилэригэр аанын тэлэчи аспыта.

Онтон ыла элбэх күн-дьыл ааста. Ол эрэн үөрэхпит кыһатын тэрийбит, тэрийсипит, үлэлээн ааспыт күндү учууталларытын өрүү махтана ахтабыт. Билигин биһиги коллективпытэн эдэр, эрчимнээх директор Винокурова Наталья Борисовна 2012 сыл сэттинньиттэн салайар. 2015 сыл кулун тутар 19 күнүгэр 3-4 №-дээх «Нам улууһа» муниципальной тэриллэн депутата тараһын Сэбиэтин быһаарытынан, Үрдүк Сэбиэт 3 төгүллээх народной депутата, СР Ил Түмэн Государственной мунһаадын председателэ, М.К. Аммосов аатынан государственной премия лауреата, Нам, Сунтаар улустарын Бочуоттаах гражданина – Ларионов Егор Михайлович аата ингэриллибиттэ. 2015 сыл ыйын 7 күнүгэр үөрэх министерствотун бирикээһинэн, агрооскуола хайысхатын ылынан, саҥалы үлэ былааннарын оҕостон үлэбитин саҕалаабыһпыт. 2016 сыл оҕо саадын кытта хол-

үгүстүк бэчээттэнэллэр. 2005 сыллаахха оҕолор хобооннорун хомуруннууга кинигэ буолан тахсыбыта. Бу куруһуогу саха тылын уонна литературатын учуутала, СР үөрэҕириттин туйгуна, учууталлар учууталлара Протопопова Евдокия Давыдовна салайар. Уваровская Туяра Викторовна салайар «Чуораанчык» ырыа ансамбылын оҕолоро «Эдэр талааннар», «Хотугу сулус» республикатааҕы кункурустарга ситиһилээхтик кытталлар.

Өрүү биригэ үлэлиир коллегаларыгар бэйэлэрин айымньылаах, таһаарылаах үлэлэринэн Артамонова Изабелла Николаевна, Кривошапкина Анна Егоровна, Протопопова Евдокия Давыдовна, Касьянова Елизавета Ивановна, Винокурова Валентина Семеновна, Касьянова Любовь Петровна, Протопопова Мария Романовна холобур буолаллар. 1983 сылтан сайын аайы икки сезон «Өргөлөөх» лааһыр үлэлиир. Манна 15 оҕо сылдьар. Кинилэр оскуола оҕуруотун аһын (хортуска, оҕурсу, помидор, сүбүкүлэ, моркуоп) көрөллөр. Сынньалаҥ кэмнэригэр араас күрэхтэһии-

лэри, ооньнуулары тэрийэллэр.

Үгүс өрүттээх иитэр-үөрэтэр тэрээһиннэри үрдүк таһымнаагы үгэскэ кубулдууда. Директоры үөрэх чааһыгар солбуйааччынан Кривошапкина Надежда Дмитриевна 2015 сылтан, иитэр үлэбэ солбуйааччынан Аргунов Сахаян Прокопьевич, оскуола иннинээҕи саастаах оҕолору иитиитэ солбуйааччынан Протопопова Анастасия Макаровна айымньылаахтык үлэлииллэр. В.Б. Олесова салайааччылаах «Үрдэл» оҕо түмсүүтэ оскуолабыт сүрүн тэрийээччилэринэн, актыбыстарынан буолаллар. Оскуола нэһилиэкпит саамай улахан тэрилтэтэ буолан, туюх баар ытыллар тэрээһиннэргэ өрүү актыбынайдык кыттар. Коллектив көбүлээһининэн, сыл ахсын «Мунха-шоу», кэнсир көрдөрүү, выпускниктар кэнсиртэрэ, оскуола күнэ ытыллара эмиэ үтүө үгэс буолла. Оскуола профкомун 2014 сылтан Никифорова Ольга Николаевна салайар. Профсоюз сыл ахсын былаан оҕостон, туспа араас тэрээһиннэри ыттар. Ол курдук, сыл ахсын «Ветераннарга болғомтону» акция, «Муус-шоу», үбүлүйдээхтэри бэлиэтээһин, корпоративтары тэрийи, кыһалҕалаахтарга көмө – бу барыта профсоюз ытыгэр үлэлэрэ.

Кэнчээри ыччаппыт өрүү үтүө-мааны үөрэхтээх, үлэһит дьон буолан тахсалларын туһугар өссө да үлэлэһипит, айыахпыт-тутуохпут.

Оскуолабыт 85 сыллаах үбүлүйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлээн туран, күндү үөрэнээччилэри, выпускниктары, үлэлээн ааспыт уонна билигин да үлэлии сылдьар учууталлары, техникескэй үлэһиттэри кулун тутар 18 күнүгэр оскуолабыт үбүлүйүн бэлиэтиир күнүгэр ытыгарабыт.

О.Н. НИКИФОРОВА

Айылдаттан талааннаах, аатырбыт олонхоһут, норуот ырыаһыта, 1939 сылтан ССРС суруйааччыларын союһун чилиэнэ Егор Герасимович Охлопков — Буоратай тохсуннуу 5 күнүгэр 120 сааһын туоларынан, киһини ахтан-санаан ааһар биһиги ытык иэспит.

Егор Герасимович 1897 сыллаахха Көбөкөн нэһилиэгэр (билигингэ Фрунзе нэһилиэгэр) күн сиригэр кэрбүт. Аҕата Охлопков Герасим Иванович (1848-1926) ийэтэ Охлопкова Анисия Яковлевна (1861-1936), төрдө Хатырык. Биригэ төрөөбүттэр бэһилэр: Спиридон, Иван, Варвара, Матрена.

Олонхоһут буолан сайдарыгар олук уурбут дьоннорунан эһэтэ Охлопков Дьаакып уонна саҥа Охлопкова Хобороос буолаллар. Сизн киһи дьонуттан элбэххэ үөрэннээҕэ. Буоратай 17 сааһыттан олонхоһуту буолбут. Нэһилиэк, оройуон тэрээһиннэрин актыбынай кытылылаара. Дойдугар саамай кэрэ куоластаах, уһун тыннаах олонхоһут быһыытынан биллэрэ. 1947 с. «Фрунзе» колхоз саҥа тутуллубут кулубун аһыллыгытыгар Ядрихинская Татьяна Кондратьевна (бу кэмгэ Мөлдөгөй оскуолатыгар сэбиэдиссэйинэн үлэлиирэ) туруоруутугар «Күн Дьөһүөлдүт бухатыр» диэн олонхоһу көрдөрбүттэр. Бу — Бэдьээлэ суруйбут олонхоһо. Нэһилиэктеригэр көрдөрөн баран, Модукка, Хатырыкка сылдьыбыттар. Саас муус устарга биес атынан айаннаан, оройуон киинигэр Намга көрдөрбүттэр. Тыа сиригэр колхозтаах ыччаттарын сынньалаҥнарын үчүгэйдик тэрийбитин иһин Татьяна Кондратьевна комсомол обкомун грамотатынан наҕараадаламмыт. Бу олонхоһу Буоратай Күн Дьөһүөлдүт аҕатын оруолун толорбут.

Дэҕиттэр талааннаах буолан, Буоратай бэйэтэ эмиэ олонхо туруорар эбит. Ол курдук ыһах күн «Ньургун Боотур» олонхоһу туруоран, дьон-сэргэ сэнээриитин ылбыт. Онтон «Сонуччу үөрүү» диэн пьесаҕа Далиһизий

КИЭН ТУТТАР КИҤИБИТ

кинээс буолбут. Бэйэтэ үөрэнэн ааһар-суруйар буолбут.

Научнай киин архыбыгар П.Д. Кузьмин 1941 с. кулун тутар 18 күнүгэр Егор Герасимович Охлопковка толорторбут анкетата баар. Онно киһи ордук олонхоһон таптаан дьарыктанарын, эһэтэ олонхоһут, ырыаһыт идэлээгин, саҥаһыттан олонхоһуруу үөрэммитин, сахалыы үөрэхтээх буолан, олонхоһуруу аахпытын туһунан ахтан аһарбыт. Анкетаҕа олонхоһут репертуара ыйыллыбыт. Онно биес олонхоһо аата кирибит.

1. «Үс сүүс киһини үрдүнэн өгөлдүйэн көтөр, үс былас өтүктээх, үрүмэччи манан аттаах Үрүг Уолан бухатыр».
2. «Ала кэрэ аттаах Алантай Боотур».
3. «Үрүг Уолан бухатыр».
4. «Күннүк сиртэн күөх оттоон сиир көвөччөр элэмэс аттаах Күн Эрилик бухатыр».
5. «Сонор хаарынан суола көстүбэт, кырпай хаарга сырыта биллибэт киргиллээх киис саҕыннааһын кэппитинэн төрөөбүт Кириэс Бэргэн».

Буоратай тылыттан «Ала кэрэ аттаах Алантай Боотур» олонхоһу биригэ төрөөбүт убайын, Охлопков Иван Герасимович, уола Семен Иванович Охлопков латынныны алпаабытынан П.А. Ойуунускай Намга кэлэн барбытын кэннэ, 1937 с. атырдьах ыйыгар, киһи соруудаһын толоруу сиэринэн суруллубут. Ол аата Егор Герасимович — Буоратай Нам олонхоһуттарыттан биригэ бастакынан олонхоһо сурукка-бичиккэ кириэн, Научнай киин архыбыгар ууруллан сытар.

Буоратай бэйэтэ «Үрүг Уолан» олонхоһун 1941 с. олунньу ыйга сурукка-бичиккэ түһэрбитэ РНА СС Научнай киинин ар-

хыыбыгар баар (ф. 5, оп. 8, д. 13-20) («Алантай Боотур» кинигэттэн, 13 сир., 2015 с.).

Биллиилээх фольклору хомуйааччы П.Н. Попов олонхоһут «Сир үрдүттэн сидин-нэри сиһийиэҕин» диэн ынырыы тойугун уус-уран альманахха бэчээттэпитэ.

Буоратай П.А. Ойуунускай көр-сүөбүттэн ыла биллэн барбыт. Бу кэмгэ киһи «Арыгы ырыата», «Борогуулсук Боскуруоп» диэн ырыалары, «Сталин 60 сааһын туолуутугар аныбын», «Верховнай Советы быһбардааһынна» диэн тойуктары айбыта, П.А. Ойуунускай мэктиэлээһининэн Буоратай 1939 сылтан ССРС суруйааччыларын союһун чилиэнэ буолбута.

Сэригэр үлэ фронулар сылдьыбыт. Тутуспут дьэилэриттэн биридэстэрэ Намга музыкальнай оскуола буолан турар. Балыкка сылдьыбыт, ачык аас-туор сылларга байанайдаах булчут буолан, кыаммат дьонго көмөлөспүт. Дэҕиттэр тимир, мас ууһа.

1924 с. Попов Георгий Иннокентьевич райкомга үлэлии сылдьан, Фрунзега кэлэн Егор Герасимович Охлопков комсомол секретарынан анаан барбыт. Бу ананан үлэ көүстүү оргуйбут. Барамыгин Ньюкуллай начальниктаах бандьыттар Кытылытааһынан олоборттар. Кинилэргэ Уус Алдан Найахытын баайдара кытытыспыттар. Комсомол секретарын тутан ылан, бэйэлэригэр ат көрөөччүнэн илдьэ сылдьыбыттар. Бириг күн начальнигара Попов Георгий Иннокентьевич кэргэнин, мааны Маайаны, тутан аҕаларга бирикээстээбит. Аттарын аһатар киһи быһыытынан, тахсан барбыт

уонна Бөрөлөөх, Алыкы арылар үөстөрүн туораан хатырыктар Кэнэли арыгы сылгы аһатар уолаттарыгар сүүрэн тийбит. Ат ылыаһын, ат туйаһын тыаһын истэн, тутан ылан ытан да кэбинээхтэрин көнүлэ. Нам комсомолцтарын ол дьоннор Дүпсүнгэ таһааран ыппыт кэмнэрэ эбит. «Адьанхаларга тахсан этин, саҥастарын сарсын үрүгнэр тутта кэлэллэр үһү, куота оҕустуннар», — диэбит да, төттөрү сүүрбүт, киһэ аһылыктарыгар төннө охсон кэлбит, дьонноро билбэккэ да хаалбыттар. Уолаттар ат үрдүгэр түһэн, тийэһин тыллаабыттар. Саҥастарын Салбагыннан таһааран саһыарбыттар. Бандьыттар көрдүү сатаабыттар да, булбатахтар. Дьонноро Буоратай саҥасытын быһаабыта диэн махтанар буолаллара. Комсомол секретарын бандьыттар соруйан да туттахтара. Абаҕабыт: «Мин бандьыттарга сылдьамын да, кими да өлөрбөтөүм, дьонум-сэргэм туһугар көмөлөспүтүм, комсомол секретарын аатын түһэн биэрбэтэҕим. Ол биһиги көңүлбүтүнэн сылдьыбатах дьоммут. Саалаах-саадахтаах дьон тойон буоллахтара. Суобаһым ыраас буолан, дьонум-сэргэм салайар үлэбэ үлэлэттэ», — диэн Буоратай бэйэтэ кэспир буолара. Очотоҕу кэмнэ дьонно-сэргэтэ табатык өйдөөбүттэрэ махталлаах суол.

Буоратай бэйэтэ эппитини, үксүн салайар үлэбэ үлэлээбит. 1919-1921 сс. улусу революционнай комитетин чилиэнэ, 1925-1927 сс. нэһилиэк сэбиэтин председателинэн, колхоз председателинэн, ферма сэбиэдиссэйинэн, биригдэһириинэн, от үлэтигэр звеновуйунан үлэлээбит.

1976 с. тахсыбыт «Писатели Якутии» библиографическай ыйынныкка Егор Герасимович Охлопков ревком председателинэн үлэлээбитэ ахтыллар. Онно олобуран, профессор Василий

Васильевич Илларионов Е.Г. Охлопков сэбиэскэй былаас олохтонутугар кытыгысыт олонхоһуттар кэккэлэригэр киллэрэр.

(«Алантай Боотур» олонхоһо кинигэттэн, 2015 с.).

Бэйэтэ кэмигэр сэмэйдик үлэлээн-хамсаан, төрөөбүт дойдутун, Сахатын сиригэр бүтүн союзка аатырдыбыт үтүөтэ үтүөнэн эргилиннэ. Ол курдук, киһи бастакы (2012 с.) үбүлүйэ киһи санаатын хоту олус үчүгэйдик ааспыта. Үбүлүйэ чэричинэн 2012 сыл нэһилиэккэ Буоратай сылынан биллэрилбитэ. Бүст, олобрут дьэитигэр өйдөбүннүк дуоска туруоруллубута. Нэһилиэккэ республикатааҕы семинар-мунһаах, Намна Буоратай ааһылына, маратон-быстапка ытыктылыта. Үбүлүйдээх ыһааһынан сибээстээн, Фрунзега саҥа ыһаахтыр паарка тутулан, нэһилиэк кыһа кэрэ көстүүлээх тутуута буолла. Намнааҕы сынньалан киһинин коллектива Буоратай «Алантай Боотур» олонхоһун куоракка туруоран, лауреат буолбута. Бу олонхоһун кинигэтин презентацията Намна Олонхоһо кинигэтигэр буолан ааста. Нэһилиэкпит киһи туттар аатырбыт олонхоһуттара Егор Герасимович Охлопков, Прокопий Прокопьевич Ядрихинский үлэлээннэһэн үөскээн, уруулуу-аймахтык буоланнар, олонхо көлүнэнтэн көлүннээҕэ салҕана туруулар олук уурбут дьоммут буолаллар. Бэдьээлэ Буоратай биригэ төрөөбүт балтын, Охлопкова Матрена Герасимовнаны, кэргэн ылан, кыыстаах уол оҕолонун, силс тардан аатын ааттар дьонноох буолан, тэнийэн-уһаан олодохторо. Ол эбэтэр Бэдьээлэ Буоратайга күтүөтэ буолар. Буоратай бастакы кэргэнтиттэн уолун оҕолоро, сиэннэрэ Москвага олоролор. Егор Герасимович Охлопков — Буоратай аата үйэттэн үйэбэ ааттана туруоҕа.

Анна ОХЛОПКОВА,
Буоратай биригэ төрөөбүт убайын Охлопков Спиридон Герасимович сиэнэ, Фрунзе нэһилиэгэ

Понедельник, 6 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 14.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10, 04.20 Контрольная закупка 12+

Вторник, 7 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 14.00, 15.00 Новости
09.10, 05.35 Контрольная закупка 12+

18.00 Первая Студия 16+
20.00 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Штрафник» 16+

Среда, 8 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Моя любовь» 12+
06.40 Х/ф «Настя»
08.20 Х/ф «Блондинка за углом» 12+

Четверг, 9 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 14.00, 15.00, 03.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

16.00 Мужское / Женское 16+
17.00 Давай поженимся! 16+
18.00 Первая Студия 16+

Пятница, 10 марта

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 14.00, 15.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Суббота, 11 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Родня» 12+

10.15 Алексей Баталов. Он же Гоша, он же Гога... 12+
11.15 Смак 12+
12.10 Идеальный ремонт 12+

Воскресенье, 12 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Вербовщик» 16+

РОССИЯ 1

Понедельник, 6 марта

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+

Вторник, 7 марта

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+

18.50 60 Минут 12+
21.00 Т/с «Екатерина. Взлёт» 12+

Среда, 8 марта

06.00 Х/ф «Не может быть!» 12+

Четверг, 9 марта

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+

21.00 Т/с «Чужое счастье» 12+

Пятница, 10 марта

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
09.55 О самом главном 12+

Суббота, 11 марта

05.15 Т/с «Чокнутая» 12+

14.20 Х/ф «Пусть говорят» 12+

Воскресенье, 12 марта

05.00 Т/с «Чокнутая» 12+

Понедельник, 6 марта

12.30 Биатлон с Дмитрием Губерниевым 12+
13.00, 13.25, 14.55, 16.40, 18.25, 21.25, 00.25 Новости
13.05 Спортивный репортаж 12+

Вторник, 7 марта

12.30 Д/с «Заклятые соперники» 12+

03.30 Звёзды футбола 12+

Среда, 8 марта

12.30 Д/с «Заклятые соперники» 12+

Четверг, 9 марта

12.30 Д/с «Заклятые соперники» 12+

05.00 Футбол. Лига Европы. 1/8 финала.

Пятница, 10 марта

12.30 Д/с «Заклятые соперники» 12+

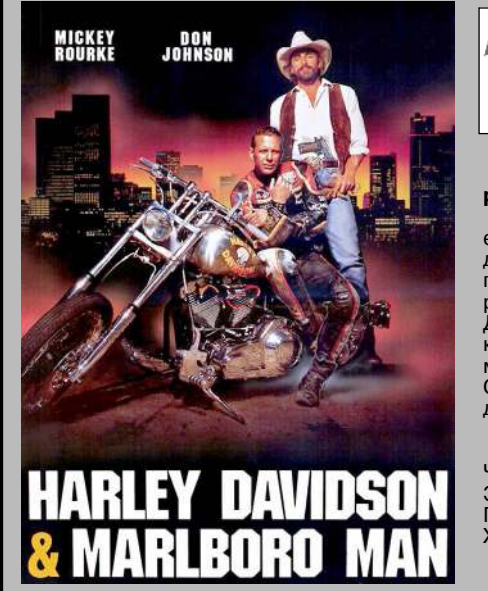
Суббота, 11 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Родня» 12+

19.50 Биатлон. Кубок мира. Гонка преследования.

Воскресенье, 12 марта

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Родня» 12+

НБК САХА

Понедельник, 6 марта

06:00 Дойдум дьоно (Бэрдэгэс ТВ) 6+

Вторник, 7 марта

06:00 В кадре-республика (Томпо ТВ) 6+

Среда, 8 марта

06:00 Дойдум дьоно (Майта ТВ) 6+

Четверг, 9 марта

06:00 Дойдум дьоно (Майта ТВ) 6+

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 12 МАРТА 00:40

«Харли Дэвидсон и ковбой Мальборо».

Рокер по кличке Харли Дэвидсон приезжает в Лас-Вегас и узнает, что у его друга, владельца бара, трудности с деньгами за аренду, которая выросла во много раз, и банк пытается отнять бар.

Пятница, 10 марта

06:00 Дойдум дьоно (Здыгээн ТВ) 6+

Суббота, 11 марта

06:00 Дойдум дьоно (Хангалас ТВ) 6+

Воскресенье, 12 марта

06:00 Дойдум дьоно (Хангалас ТВ) 6+

БИЛЛЭРИИЛЭР

Администрация муниципального образования «Намский улус» объявляет конкурс на замещение вакантной должности муниципальной службы **ведущего специалиста управления капитального строительства и архитектуры**

Требования:
- высшее образование, соответствующее направлению деятельности (строительное);
- без предъявления требований к стажу

Знания: Конституция Российской Федерации, Конституция (Основной закон) Республики Саха (Якутия), Федеральный закон «О муниципальной службе в Российской Федерации», Федеральный закон «О противодействии коррупции», Закон Республики Саха (Якутия) «О муниципальной службе в Республике Саха (Якутия)», Закон Республики Саха (Якутия) «О противодействии коррупции в Республике Саха (Якутия)»

Навыки: владение современными средствами, методами и технологиями работы с информацией (MS Office (Word, Excel) информационно-правовые системы «Гарант», «Консультант» Интернет), управления электронной почтой, уверенное пользование со сметной программой.

Деловые качества: знание общих принципов служебного поведения муниципальных служащих, возможность работы в режиме ненормированного рабочего дня.

Личностные качества: спо-

собность к обобщению, анализу, восприятию информации, выполнению большого объема работ, творческий подход к исполнению обязанностей, стрессоустойчивость, принципиальность, способность отстаивать свою точку зрения в рамках действующего законодательства, коммуникативность, уравновешенность, честность, аккуратность.

Для участия в конкурсе гражданам необходимо представить следующие документы:

1. личное заявление на имя Главы муниципального образования «Намский улус»;
2. собственноручно заполненную и подписанную анкету (по форме, утвержденной распоряжением Правительства РФ от 26.05.2005 № 667-р) с приложением фото размером 3х4;
3. копию паспорта или заменяющего его документа (документ предъявляется лично по прибытии на конкурс);
4. копии документов об образовании и о квалификации, а также по желанию гражданина копии документов, подтверждающих профессиональную подготовку, повышение квалификации, стажировке, присвоении ученой степени, ученого звания с вкладным (если таковые имеются);
5. копию трудовой книжки, заверенную нотариально или кадровой службой по месту работы;
6. справку о доходах, расходах об имуществе и обязательствах имущественного характера гражданина, претендующего на замещение должности муниципальной службы (по форме, утвержденной Указом Президента

РФ от 23.06.2014 №460);
7. медицинское заключение о состоянии здоровья (учетная форма № 001-ГС/у);
8. справку об отсутствии (наличии) судимости МВД по РС(Я);
9. справку об отсутствии (наличии) в ЕГРИП и ЕГРЮЛ статуса индивидуального предпринимателя или главы крестьянского хозяйства, а также руководителя и учредителя юридических лиц из Управления Федеральной налоговой службы по РС(Я);
10. копии документов воинского учета (для военнообязанных и лиц, подлежащих призыву на военную службу).

Место и время приема документов для участия в конкурсе: ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 09.00 до 12.00 и с 14.00 до 18.00 ч.
по адресу: с.Намцы, ул. Октябрьская, 1, кабинет 303, тел. (41162) 41-826
тел./факс (41162) 41-568, электронный адрес сайта: <http://mg-namskiy.sakha.gov.ru>
электронный адрес: namsadm@mail.ru

Срок подачи документов: в течение 30 дней со дня опубликования объявления
Конкурсные документы принимаются до 30 марта 2017 года, предполагаемая дата проведения конкурса – 4 апреля 2017 года

Место проведения конкурса: с.Намцы, ул. Октябрьская, 1
Подробную информацию об условиях проведения конкурса можно получить по адресу:
с. Намцы, ул. Октябрьская 1, каб. 303, тел. (41162) 41-826 (Кадровая служба), каб.301, тел. (41162) 41-505

Доставка пенсий и иных социальных выплат в марте 2017 года

По информации УФСР РС(Я) – филиала ФГУП «Почта России» выплата и доставка пенсий и иных социальных выплат в связи с праздничными и выходными днями в марте 2017 года будет осуществляться согласно режиму работы ОПС. Получателям пенсий за 8 марта выплата и доставка пенсий будет производиться, начиная с 6 марта 2017 года.

ГУ-УПФР в Намском улусе РС(Я)

☑ **Грузовые перевозки.**
Тел. 89644258617, 89841160270

высокое, ровное место. Газ, свет рядом. Цена — 250 тыс. руб.

Тел. 8999-244-63-42

☑ **Продаю частный дом в с. Модутцы 97м2 с надворными постройками:** баня, гараж 6х7, хотон, огород.

Тел. 89243660681, 89241649096

☑ **Теплицы под поликарбонат:** цена за комплект - 15500 руб.

Тел. 89243670207

☑ **Срочно продаем участок Көчү 2, сухой, собственность, цена — 250 т.р. Возможен торг.**

Тел. 89248708417, 89143012135 (можно ватсап)

Нам улунун Нам салиэнньэтигэр олоорор күндү биир дойдулаахтарбытын «Көбөкөн нэһилиэгэ Аҕа дойду сэриитигэр 1941-1945 сс.» кинигэ бэчээккэ тахсыбыт сүрэхтэниитигэр кэлэн кыттыны ыларгытыгар ыгырабыт. Сэри ыар сылларын эттэринэн-хааннарын билбит, Кыайыны уһансыбыт, эйэлээх олоҕу турууластыгыт дьоннорбут кэриэстэригэр анаммыт көрсүһүүгэ, ийэлэргит, аҕаларгыт, эбэлэргит, эһэлэргит, чугас дьонугут, үөлээннээхтэригит олохторун кэлэн истэн-көрсөн, сэхэргэнэн, үтүө тылларгытын анаан, баҕа санааларгытын тирэтиэххит дьон эрэнэбит.

Буолар күнэ: кулун тутар 2 күнэ

Бытыллар миэстэтэ: Н. Рыкунов аатынан киин библиотека
Биримэтэ: күнүс 2 чаастан
Кинигэ атыыланар сыаната — 730 солк.

Көбөкөн, тэрийэр комиссия

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО!

☑ «Төрүт уу» тэрилтэ «Олонхо» аты дьытитигэр, үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 19.00. чааска диэри, баскыһаннаҕа 10.00. чаастан 18.00. чааска диэри үлэлиир.

Дьыэҕэ тиэрдэн биэри диспетчерэ 10.00. чаастан 18.30. чааска диэри үлэлиир.

Билсэр телефоннар: **8-924-873-73-11, 8-914-300-11-70.** Баскыһаннаҕа дьыэҕэ тиэрдии оҥоһуллубат.

Аппааныга Л. Левин уул. 3 №-гэр атыыланар (урукку кулууп кинобудката). Үлэ күнүгэр 9.00 чаастан 18.00 чааска диэри. Баскыһаннаҕа үлэлээбэт.

Күндү Салбан орто оскуолатыгар үөрэммит, үлэлээбит выпускниктарбытын, учууталларын, бука барыгытын, кулун тутар 18 күнүгөр төрөөбүт, үөрэммит, үлэлээбит оскуолабыт 85 сыллаах үбүлүйүгэр ынырабыт. Ааспыт ахтыһа, кэлэри түстэһэ кэлин, сылдьын, ыалдьыттаан!

Тэрийэр комиссия

☑ **Продается земельный участок в с. Намцы (15 сот.) по ул. Жиркова, 17 (свет, газ рядом). Участок ровный, сухой. Цена — 400 т.р.**

Тел. 89644239716

☑ **Продам участок ИЖС, с. Намцы, ул. Колхозная, 42, к1,**

Бэйэтэ хаамар массыналар уонна техника атын көрүннэрин техникскай туруктарын көрүү 2017 сылга ГРАФИГА

№	Күннэрэ	Нэһилиэнньэлээх пуун, тэрилтэлэр
1	28.03.2017 с.	9-00 ч. Көбөкөн, 14-00 ч. Фрунзе
2	29.03.2017 с.	9-00 ч. Арбын
3	30.03.2017 с.	9-00 ч. Хатас
4	04.04.2017 с.	14-00 ч. Искра
5	05.04.2017 с.	9-00 ч. Салбан
6	06.04.2017 с.	9-00 ч. Таастаах
7	11.04.2017 с.	9-00 ч. Никольская
8	12-13.04.2017 с.	9-00 ч. Хатырык, 14-00 ч. 12.04.17 ч. Маймаҕа
9	18.04.2017 с.	9-00 ч. Түбэ
10	19-20.04.2017 с.	9-00 ч. Модут
11	25.04.2017 с.	9-00 ч. Бөтүг
12	02-03.05.2017 с.	9-00 ч. Ымьахтаах
13	10-11.05.2017 с.	9-00 ч. 1 Хомустаах
14	16-17.05.2017 с.	9-00 ч. Хамаҕатта
15	18.05.2017 с.	9-00 ч. Партизан
16	23-24.05.2017 с.	9-00 ч. Аппааны
17	25.05.2017 с.	9-00 ч. «Былан» ООО, 14-00 ч. «Намкоммунтеплоэнерго» ААО
18	30.05.2017 с.	9-00 ч. «Суол» ООО, 14-00 ч. «Ленский нэһилиэк» МТ
19	31.05.2017 с.	9-00 ч. педколледж, 14-00 ч. «Намгазстрой» ООО ПМК
20	21.04-02-06.2017 с.	9-00-18-00 чч. чааһынай техникалар, Нам с. тэрилтэлэрэ пятница аайы

Техникскай көрүү олохтоох дьаһалталар хонтуораларыгар бытыллар.

Манньк докумуоннар ирдэнэлэр:
1. регистрацыйалааһын туһунан субидитэлистибэ, самоходнай массына пастора;

2. оСАГО техника скорота 20 км/ч улахан буоллабына;
 3. тракторист-машинист даस्ताбыранныа.
- Оҥоһуллар өнгөлөр иһин төлөбүрдэр:**
1. техникскай көрүүнү ытыты — 400 солк.;
 2. саҕа техниканы регистрацыйалааһын — 2350 солк.;
 3. техниканы учуоттан устуу — 350 солк.;
 4. техниканы регистрацыйатын уларытыы — 850 солк.;
 5. госзнагы уларытыы — 1500 солк.;
 6. даस्ताбыранныаны уларытыы — 500 солк.
- Төлөбүрдэр олохтоох почтаҕа эбэтэр сбербаанга оҥоһуллаллар. УФК по РС(Я) (Управления Гостехнадзора РС(Я))
Номер счета 4010180100000010002
КБК 35210807142011000110
ОКТМО 98635000

УҺУРЭХ ТЫТТАР

Убаастыыр коллегабытын, Саха республикатын үөрэҕириитин туйгунун, РФ үөрэҕириитин Бочуоттаах үлэһитин, «Россия бастың учуутала-2006» конкурс кыайылылаабын, норуоттар икки ардыларынааы Дж. Сорос, «Барҕарыы» фонда, «Азия оҕолоро» стипендиаттар хаһаайыннарын **КОЛЕСОВА ЕЛЕНА ВАСИЛЬЕВНА** үбүлүйүдээх күнүнүн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эн талан ылбыт идэҕинэн энкилэ суох бэринилээхтик, толору баһылаан, элбэх оҕону биология предметигэр угууан үрдүк ситиһилээхтик үлэли сылдыргынан киэн туттабыт, үрдүктүк сыаналыбыт.

Елена Васильевна, өссө да өр сылларга күн бүгүн күн курдук айа-тута, сүбэли-амалы сырыт, доруобайдык, дьоллоохтук олоҕу, үлэлээ, ай! Дьон ытыктабылынан, үөрэспит-иппит оҕолорун махталларынан, сиэннэрин сылаас тапталларынан бигэнэн уһун дьоллоох үйэлэн!

Д.Ф.Алексеев аатынан 1 Хомустаах орто оскуолатын коллектива

Өр сылларга бииргэ үлэлээбит коллегабытын Саха республикатын үөрэҕириитин туйгунун, РФ үөрэҕириитин Бочуоттаах үлэһитин **ОХЛОПКОВА ЕЛИЗАВЕТА ПЕТРОВНА** үбүлүйүдээх күнүнүн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Биһиги оскуолабытыгар үлэлиир сылларгар кэлэр кэскилбитин билии-көрүү эйгэтигэр уһуйарга үгүс сырабын, сатабылгың ууран туран үрдүк таһаарылылаахтык үлэлээн, нэһилиэккэ, улууска үөрэхтээһин сайдытыгар үгүс кылааккын киллэрбиккин биһиги умнубаппыт, Эйигинэн киэн туттабыт!

Баҕарабыт өссө да үгүс сылларга чэгийн-чэбдик доруобуйаны, дьолу-соргуну, эстибэт эрчими, уолбат уйгу быйаны. Алгыспыт үтүөтэ, санаабыт саргыта, махталбыт күүһэ олоҕун устата кынат буоллун, араҕаччылы туруохтун.

Д.Ф.Алексеев аатынан 1 Хомустаах орто оскуолатын коллектива

Намнааҕы педагогическай колледж ветераннарын, үлэ-һиттэрин уонна студенаарын коллектива **КОЛЕСОВА АННА НИКОЛАЕВНА** 70 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүнүн итиитик-истинник эбэрдэлиир!

Өр сылларга Намнааҕы педагогическай училищеҕа кассирынан үтүө субастаахтык, хас биридди үлэһит хамаһын кэмизгэр, сөптөөхтүк ыларын ситиспиккин үрдүктүк сыаналыбыт. Баҕарабыт, Эйиэхэ, сир үрдүгэр баар бары кэрэни, үтүөнү! Кэргэниң, оҕолорун, сиэннэрин сылаас тапталларыгар угуттанан уһундук, дьоллоохтук олоҕу!

Аппааны нэһилиэгин олохтооһун, 30-тан тахса сый ветеринарнай фельдшеринэн үлэлээбит ветеранмытын **ГРИГОРЬЕВА НАДЕЖДА ИЛЛАРИОНОВНА** олунньу 25 күнүгэр 70 сааскын томточчу туолбукунан итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт, Эйиэхэ, саха алмаһыны кытаанах доруобуйаны, эйэлээх, уһун чабылхай олоҕу. Чугас дьонун, оҕолорун, сиэннэрин ортолоругар өрүү үөрэ-көтө, кинилэр истин сыйһаннарыннан, күүстээх тапталларынан угуттанан, күн бүгүн күн курдук айа-тута, сүбэли-амалы сырыт дьон айхал тыла аргыстаах, үтүө санаа үтүүлээх алгыспытын аныбыт!

Нам улунун ветеринарнай сулууспатын бары үлэһиттэрэ, профкома, лаборатория коллектива

Медицина ытыктабыллаах ветеранын, Саха республикатын доруобуйатын харыстабылын туйгунун, «Иэйии» ветераннар кулууптарың актыыбынай чилиэнин **ЯКОВЛЕВА АННА ДМИТРИЕВНА** 80-нун туолар дьонун сааһынан уонна коллектив биир туттаах үлэһитин **ВИНОКУРОВА КСЕНИЯ ВАСИЛЬЕВНА** — 55 сааһынан, күн күбэй ийэлэри, эйэвэс эбэлэри истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт, эһиэхэ, сааскылы сайаҕас санааны, эдэрдии эрчими, өссө да өр сылларга чэгийн сылдьан чугас дьоннугутар күүс-көмө, сүбэ-ама, тулхадыйбат тулааһын буоларгытыгар. Сэнэх, сэргэх буоллун, олох үөһүгэр үөрэ-көтө сылдьын, үлэлээн-хамсаан!

Намнааҕы киин балыһа администрацията, профкома, З.И. Попова аатынан тубдиспансер коллектива, ветераннара

Пояснения представляются в электронной форме по ТКС

С 1 января 2017 г. налогоплательщики, которые обязаны подавать декларацию по НДС в электронной форме, при проведении камеральной налоговой проверки такой декларации должны будут представлять пояснения в электронной форме по ТКС по формату, установленному ФНС. Если пояснения будут представлены на бумажном носителе или в неустановленном формате, они не будут считаться представленными.

С 1 января 2017 года также будет действовать в новой редакции пункт 1 статьи 129.1 Налогового Кодекса, устанавливающий ответственность. В том числе непредставление (несвоевременное представление) пояснений, предусмотренных пунктом 3 статьи 88 Кодекса, в случае непредставления в установленный срок уточненной налоговой декларации, влечет взыскание штрафа в размере 5000 рублей, при повторном нарушении в течение календарного года применяется штраф в размере 20 000 рублей.

Для направления пояснений в формализованном виде уточните наличие такой возможности у разработчика (поставщика) Вашей бухгалтерской учетной системы или оператора электронного документооборота.

Отдел камеральных проверок № 1 Межрайонной ИФНС России № 5 по РС (Я)

Ханнаһытты ытыктыыр, убаастыыр учууталларбыт, коллегаларбыт! Ханнаһытты дьоллоох оҕо саасыт умнулубат аргыстара!

Кулун тутар 25 күнүгэр, Нам улунун Е.П. Сивцев аатынан 2 Хомустаах орто оскуолатыгар араас кэмнэргэ үлэлээн аасыт күндү ытыктабыллаах учууталлары, убаастабыллаах үлэһиттэри уонна умнулубат дьоллоох оҕо саасыт аргыстарын -выпускниктары, үөрэх-билии Кыһата дьонуннаах 85 сааһын бэлиэтиир Өрөгөйдөөх үбүлүйү күнүгэр бэлиэ күнүгэр долгуйа күүтэбит, ынырабыт.

Оскуола коллектива

Считать недействительным утеранный военный билет НЧ № 2842403 на имя Эверстова Нюр-густана Валерьевича

Считать недействительным утеранный военный билет серии АТ № 0004072 от 19.01.2000 г. на имя Сергеева Дениса Николаевича

